

Van der Laan

Hetzelfde geldt voor de motie van mevrouw Verdonk. Het kan best zijn dat zoiets aan de orde komt in de loop van het traject dat de heer Pechtold samenvatte, maar op dit moment past het in mijn verhaal om de motie te ontraden.

Tegen de heer De Krom zeg ik dat ik het zonde zou vinden als de motie die ik nu wil ontraden, verworpen zou worden. Misschien zeggen we straks over de onderzoeken en de maatregelen die we willen nemen wel dat het best nuttig zou zijn om het CPB-onderzoek te updaten. Misschien wil de heer De Krom, omdat ik geen nee zeg tegen het onderzoek, overwegen om de motie aan te houden tot we over de gerichte onderzoeken hebben gesproken. Het kan best zijn dat we ze dan wel willen.

De **voorzitter**: Eerst stelt mevrouw Verdonk een vraag.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Ik neem aan dat de minister dan ook aan mij vraagt om mijn motie aan te houden. Hij zei namelijk dat hij eerst wil wachten, omdat de andere onderzoeken moeten worden uitgevoerd. Diezelfde redenering als voor de motie van de heer De Krom geldt dus voor mijn motie.

Minister **Van der Laan**: Wat ik heb gezegd tegen de heer De Krom, is 100% in lijn met hoe ik eerder daarover met hem gesproken heb. Zo heb ik niet met u over uw motie gesproken. Wij hebben het niet gehad over de 100 mld. Wel zijn we het eens dat je een budget maar één keer kunt uitgeven. Wat de moeilijke keuzes betreft, ik heb helemaal geen behoefte aan de genoemde informatie in het licht van die moeilijke keuzes waarvoor we komen te staan. We moeten problemen met elkaar oplossen. De koppeling die u maakt, heb ik niet gemaakt. U kunt dat niet op één lijn stellen met de manier waarop ik heb gesproken over de motie van de heer De Krom.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Misschien wil de minister even kijken naar het dictum van de motie: verzoekt de regering om een onderzoek in te stellen naar de kosten van het immigratiebeleid om deze gegevens mee te kunnen nemen in het maken van toekomstige keuzes, en de vraagstelling van dat onderzoek bij de behandeling van de begroting van WWI aan de Kamer voor te leggen. Waarom ontraadt hij dan deze motie?

Minister **Van der Laan**: Er staat bijvoorbeeld: "om deze gegevens mee te kunnen nemen in het maken van toekomstige keuzes". Wij hebben als kabinet onze keuzes gemaakt. Die gaan we u volgende week vertellen. Ik wil niet – dat is één reden – dat deze motie daaraan in de weg komt te staan.

Voorzitter. Mijn laatste opmerking is gericht aan de geachte mevrouw Sterk. In het politieke debat beslist iedereen zelf wat hij zegt en wat hij ziet en hoe hij benoemt wat hij gezien heeft. Ik heb geen publieke schuldbekentenis gedaan. Ik heb verteld wat er chronologisch gebeurd is. Daar mag ieder Kamerlid van vinden wat hij wil. Mevrouw Sterk heeft het volste recht om te zeggen dat het een beetje dom was om op de vraag van journalisten "en wat kost een allochtoon?", daarover te praten. Ik kan het alleen maar nalaten, maar als zij zegt dat ik een schuldbekentenis heb gedaan, dan zegt ze iets wat ik zou hebben gezegd en daar behoud ik wel mijn eigen rechten voor.

Mevrouw **Sterk** (CDA): Krijgen we de reactie over de huwelijksmigratie voor de behandeling van de begroting van WWI?

Minister **Van der Laan**: Ja, het is de bedoeling van collega Hirsch Ballin, mevrouw Albayrak en mij om de stukken in oktober aan de Kamer te sturen. Dat is voor de behandeling van de begroting.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik dank de minister voor zijn korte tweede termijn.

Ik stel voor om dinsdag over een week over de ingediende moties te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is het **debat** over **bezuinigingen bij de politie**.

De **voorzitter**: In tegenstelling tot het debat dat wij net hebben afgerond en waarin juist het onderlinge debat van groot belang was, zult u vooral met de minister willen debatteren. Ik stel u voor, uw inbreng te geven op basis van de spreektijd, maar u te onthouden van interrupties en het debat met de minister te voeren. Dan zal ik de mogelijkheid tot interrupties openen.

De heer **Brinkman** (PVV): Voorzitter. Ik heb hier twee brieven die ondertussen op de internetsite van RTL zijn geplaatst. De ene brief is van de voorzitter van het Korpsbeheerdersberaad de heer Van Aartsen en de andere brief is van de korpschefs. Ik wil die brieven graag laten ronddelen aan mijn collega's.

De **voorzitter**: Als u ze aan mij geeft, zal ik zorg dragen voor vermenigvuldiging en zullen ze worden rondgedeeld. De ene brief is gericht aan de minister van Binnenlandse Zaken en dan is het aan de minister om die ons aan te bieden.

De heer **Brinkman** (PVV): Deze brieven zijn al openbaar en staan ter beschikking via de internetsite van RTL. Het is alleen maar een geste om mijn collega's kenbaar te maken dat zij daar gebruik van kunnen maken. Ik heb die informatie en ik zou het vervelend vinden als mijn collega's die niet hebben.

De **voorzitter**: Daar gaat het niet om. Het kopieerapparaat is beschikbaar. De vraag is alleen of de brieven moeten worden toegevoegd aan de Handelingen. Dat laatste is niet zoals het hoort. Ik zal de stukken laten kopiëren en ronddelen, maar ik kan ze niet officieel laten toevoegen aan de Handelingen.

□

De heer **Van Raak** (SP): Voorzitter. Moet ik de minister feliciteren met haar bezuinigingsakkoord of moet ik de agenten in Nederland condoleren? Ik vrees het laatste, namelijk dat de politie in Nederland wordt weggedragen. Talloze burgemeesters hebben ons de afgelopen weken

Van Raak

laten weten dat deze bezuinigingen in hun gemeente tientallen of honderden agenten zullen kosten. De korpschefs vrezen een verlies van ruim 4000 agenten. De bonden waarschuwen ervoor dat de politie nu al op crepeersterkte zit. Maar vooral heel veel agenten melden zich bij ons, bij de SP, en zeggen dat nu al collega's worden ontslagen, functies niet meer worden ingevuld en dat nu al geen overuren meer kunnen worden gemaakt. Dat is de tijd waarin de administratie kan worden gedaan en die moeten ze nu in de tijd doen waarin ze anders op straat zijn. Zelfs de voorzitter van de korpsbeheerders maakt zich grote zorgen over de operationele sterkte. Toch dreigen de burgemeesters alsnog overstap te gaan en te kiezen voor deze minister en tegen hun agenten. De burgemeesters zijn verantwoordelijk voor de veiligheid in de buurt. Al die burgemeesters die de afgelopen weken riepen dat deze bezuinigingen onverantwoord zijn, wil ik aan hun woord houden. Morgen hebben ze de kans om dat te doen. Burgemeesters, ga staan voor de mensen die Nederland veiliger moeten maken en gooi dit akkoord in de prullenbak! Hoe heeft de minister de burgemeesters zo ver gekregen? Welke knuppel heeft zij gehanteerd om ze in dat hok te slaan? Wat is het zuur, wat is het erg voor al die agenten die vorig jaar nog streden voor een betere cao. Er zou meer geld in de politie worden geïnvesteerd. Deze bezuinigingen maken die investeringen weer ongedaan. Het geld dat vorig jaar aan de agenten is toegezegd, wordt hen nu weer afgepakt. Het blijkt allemaal een sigaar uit eigen doos. Heb ik goed begrepen dat de minister zegt, te moeten bezuinigen vanwege de cao? Geeft zij werkelijk de agenten de schuld van deze bezuinigingen?

Dit akkoord is een vreemd compromis. De minister wil nu besluiten over bezuinigingen van vele, vele honderden miljoenen, maar pas volgend jaar onderzoeken of dat wel echt kan. Waarom onderzoekt de minister niet eerst of wat zij wil ook werkelijk kan? Vijf korpsen hebben nu al financiële nood. Over enkele jaren zal dat de helft van alle 25 korpsen zijn. De minister bezoekt vast regelmatig politiebureaus. Dan moet zij toch weten dat agenten nu al overal te weinig collega's hebben en dat politiestations massaal worden gesloten. De minister weet toch dat nu al duizenden zaken op de plank blijven liggen, dat wijkagenten nooddiensten moeten draaien en veel te weinig op straat kunnen komen en dat de roosters nu al nauwelijks kunnen worden ingevuld? Kan de minister een definitie geven van "operationele sterkte"? Mijn suggestie: alle noodhulp, alle wijkzorg, alle opsporing en alle diensten die daarvoor nodig zijn. Dan kom ik uit op zo'n 52.200 agenten.

Op 28 mei jongstleden nam de Tweede Kamer met algemene stemmen de eis van Agnes Kant over dat bezuinigingen op de politie er niet toe mochten leiden dat de korpsen minder agenten op straat kunnen brengen. Iedereen zegt dat dit met deze bezuinigingen niet kan: de agenten, de ondernemingsraden, de politiebonden, de korpschefs en zelfs de burgemeesters. In Nederland is er eigenlijk maar één die zegt dat het wel kan en die zit in vak K. De minister hoeft die bezuinigingen niet door te voeren, maar dat moeten al die mensen doen die zeggen dat het niet kan. De minister kiepert de bezuinigingen van 190 mln. per jaar over de schutting bij de politie, die het vervolgens maar moet uitzoeken.

Het is crisis en dat is volgens mij een goede tijd om de politie eindelijk op orde te brengen. Nu kunnen wij

mensen aantrekken, maar de minister wil het aantal nieuwe agenten halveren. Als de economie aantrekt, zullen straks weer een hele hoop agenten verdwijnen. Waarom leiden wij niet meer mensen op in plaats van minder? Waarom voorkomen wij niet dat agenten verdwijnen naar de particuliere recherche en de particuliere beveiliging?

De **voorzitter**: Wilt u afronden?

De heer **Van Raak** (SP): De minister schuift met getallen. Korpsen moeten interen op de eigen reserves. Wat hebben wij eraan als korpsen straks hypotheek nemen op hun gebouwen? Dat is schuiven met schulden. Wat hebben wij eraan als straks gemeenten moeten investeren, zoals de gemeente Tilburg, om de politie nog een beetje op sterkte te houden? De minister investeert dan minder, maar de gemeente meer. Wat schieten wij daarmee op? Straks hebben wij 441 korpsen.

Bezuinigen is keuzes maken en die keuzes wil ik maken. Ik denk dat mensen veel liever een wijkagent om de hoek hebben dan een JSF-vliegtuig in Afghanistan. Ik denk ook dat wij kunnen bezuinigen op de bonnenquota, op de urenrooster, op de rittenboeken ...

De **voorzitter**: Mijnheer Van Raak, wilt u nu echt afronden?

De heer **Van Raak** (SP): ... en op het schrappen van externen. Bij de vtsPN is dat al 115 mln. De minister moet geen bedragen over de schutting gooien, maar zelf met concrete voorstellen komen. Hoe kan de politie dan bezuinigen? Zeg dat dan minister. Vervolgens kunnen wij daar een bedrag aan plakken.

De **voorzitter**: Dank u wel.

De heer **Van Raak** (SP): Het is heel belangrijk, dit moet ik even afmaken. Deze minister vertrekt in 2011, maar de politie moet verder. Eerder zei de Kamer dat er in deze kabinetsperiode niet minder agenten op straat mochten komen. Met deze bezuinigingen dreigt op termijn een kaalslag, vooral na 2014. Dan zijn de bezuinigingen het hardst voelbaar, is de uitstroom van agenten het hoogst en de instroom van agenten uit opleidingen gehalveerd. Daarom wil de SP vandaag in ieder geval ook vastleggen dat deze bezuinigingen ook na deze kabinetsperiode niet ten koste zullen gaan van het aantal agenten op straat. Maar vooral wil ik hier de volksvertegenwoordigers oproepen om voor onze agenten te gaan staan en de burgemeesters en de minister terug te fluiten.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Raak, ik heb u nu drie keer gevraagd om af te ronden.

De heer **Van Raak** (SP): Ik ben afgerond.

De **voorzitter**: Ik vraag de leden echt om zich aan de spreektijd te houden, want anders komen wij straks niet meer toe aan het antwoord van de minister en dat zou ik zeer betreuren.

□

Mevrouw **Griffith** (VVD): Voorzitter. Het kabinet bezuinigt fors op de politie terwijl de financiële situatie bij

Griffith

sommige korpsen ronduit alarmerend is. Van de 25 korpsen zijn 5 door de minister onder financieel toezicht geplaatst. 11 andere korpsen balanceren op het randje en krijgen extra aandacht van de minister. De vooruitzichten zijn dramatisch. In probleemwijken en op het platteland worden politieposten gesloten. Agenten moeten dag en nacht hun werk doen met een onverantwoord kleine bezetting. Voor een karig salaris lopen zij het risico te worden bedreigd en beledigd. De basispolitiezorg komt in gevaar omdat de kabinetsbezuinigingen er onvermijdelijk toe leiden dat vacatures niet worden opgevuld en een fors aantal banen bij de politie moet worden geschraapt.

De minister blijft tegen beter weten in volhouden dat de bezuinigingen niet ten koste zullen gaan van de operationele sterkte van de recherche en van de opsporingscapaciteit. Zij volhardt daarin en toont zich volstrekt ongevoelig voor alle alarmbellen en signalen die op rood staan. De Raad van Hoofdcommissarissen heeft met volle steun van de korpsbeheerders onomwonden aangegeven niet langer in te kunnen staan voor de veiligheid in Nederland als deze ingrijpende bezuinigingsmaatregelen worden doorgezet.

Wij eisen van de politie actief optreden tegen overlast en criminaliteit in de wijken, een harde aanpak van hooligans en een niet-aflatende strijd tegen de georganiseerde criminaliteit. Daar moet echter wat tegenover staan: mankracht, middelen en waardering. Politie-mensen verdienen respect voor het werk, dat zij vaak onder moeilijke omstandigheden doen. Bezuinigingen op de politiebegroting vormen op dit moment een onaanvaardbaar systeemrisico. Te weinig politie en te weinig handhaving vormen de bijl aan de wortel van onze rechtshandhaving. De VVD-fractie is daarom fel gekant tegen de bezuinigingen bij de politie en vindt dat deze van tafel moeten. Zij gelooft er niets van dat de voorgenomen bezuinigingen het aantal agenten op straat ongemoeid zal laten. Ik heb geen enkele korpschef of burgemeester gevonden die gelooft dat de sterkte intact zal blijven. Sterker nog: mijn fractie vindt dat er meer agenten bij moeten, en fors meer ook. Daarnaast moet de verdeling van de politiesterkte doelmatiger, te beginnen op het platteland en in de kleinere gemeenten.

Vorig jaar is fel gestreden voor een passende cao voor de politie. Onder dit cao-akkoord heeft de minister haar handtekening gezet. Het kabinet zegt echter doodleuk dat het akkoord te duur is en dat de korpsen dat uit eigen zak moeten betalen. De minister krijgt van het kabinet geen cent erbij en zij laat dit gewoon gebeuren. Wij willen dat de minister voluit achter haar dienders gaat staan en de heren Bos en Balkenende duidelijk maakt dat de gemaakte cao-afspraken moeten worden nagekomen. Wij willen dat zij met haar vuist op tafel slaat en het kabinet duidelijk maakt dat verder bezuinigen een onaanvaardbaar risico vormt en de rechtshandhaving in Nederland bedreigt.

Mijn fractie blijft vragen houden bij het zojuist bereikte akkoord met het dagelijks bestuur van het Korpsbeheerdersberaad. Hoe hoog is het bedrag van de totale cao geweest? Welk bedrag wordt door de korpsen zelf betaald? Voor welk bedrag zijn de korpsen gecompenseerd? Wat doet de minister als uit de begrotingen van de politiekorpsen en uit onafhankelijk onderzoek blijkt dat de korpsen de sterkte niet uit hun eigen begroting kunnen betalen? Is de minister dan bereid om het extra benodigde geld bij de minister van Financiën te halen?

Als dat niet lukt, is de minister dan bereid, gelet op haar eigen overtuiging van en stelligheid over de haalbaarheid en de betaalbaarheid van de sterkte, om haar verantwoordelijkheid te nemen en haar politieke lot hieraan te verbinden?

Mijn fractie vindt dat er te weinig daadkracht wordt getoond om de problemen bij de politie, die structureel zijn, aan te pakken. Waar blijft het onderzoek naar de functiewaardering, de arbeidsmarktpositie en de salariëring? Hoe vaak moet de Kamer daar nog naar vragen?

□

De heer **Çörüz** (CDA): Voorzitter. Een ambitieus veiligheidsplan vraagt ook om een sterke politie en ook om meer politie. Er komt ook meer politie, zoals in deze kabinetsperiode is afgesproken. Er komen 500 extra wijkagenten en 500 extra forensisch assistenten.

Er is een onderhandelingsakkoord gesloten met een pakket maatregelen dat met name de sterke positie van de politie handen en voeten moet geven. Daar zijn wij blij om. Wij zijn ook blij dat de minister en de korpsbeheerders hun verantwoordelijkheid hebben genomen met de centrale gedachte: minder politiemensen achter het bureau en meer mensen in het blauw op straat en bij de recherche.

De bezuinigingen ...

De **voorzitter**: Waarom stopt u met spreken?

De heer **Çörüz** (CDA): Ik word afgeleid door uw gesprek met de heer Brinkman, voorzitter.

De **voorzitter**: Iedereen begint om interrupties te vragen. De heer Van Raak wil er nu ook al een. Wij doen dit echt niet. Ik heb deze in het vorige debat niet toegestaan en nu ook niet. Wij hebben gezegd dat ieder de eerste termijn houdt zonder interrupties. Daarna hebben wij de gelegenheid om met de minister in debat te gaan.

De heer **Van Raak** (SP): Ik heb een punt van orde.

De **voorzitter**: Dat mag. Dit gaat altijd voor.

De heer **Van Raak** (SP): Morgen nemen de burgemeesters een besluit. Ik wil dat deze volksvertegenwoordiging daar een stokje voor steekt. Daarvoor moeten wij met elkaar in debat. Ik wil weten wat de heer Çörüz daarvan vindt. Als hij het niet vertelt, wil ik hem dat vragen. Ik stel voor dat ieder één interruptie krijgt.

De heer **Brinkman** (PVV): Akkoord!

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Voorzitter, met respect, het lijkt mij toch dat wij bij zo'n belangrijke discussie de coalitiepartijen moeten kunnen bevragen op hun standpunten. Anders heeft het geen zin om met elkaar in discussie te gaan. Waarom staat de heer Çörüz dan achter het spreekgestoelte en ik achter de interruptie-microfoon? Toch niet voor Piet Snot, hoop ik.

De heer **Çörüz** (CDA): U mag zo direct hier staan.

De **voorzitter**: Ik ben bereid, de leden tegemoet te

Çörüz

komen. Ik maak dan wel een andere afspraak. Om 23.00 uur valt de hamer, ongeacht waar wij in het debat zijn. Ik weet precies hoe het gaat. De woordvoerders beginnen allemaal vragen aan elkaar te stellen. Dan is het inmiddels al tegen elven als de minister de kans krijgt om te antwoorden. Als wij die kant opgaan, is het de keuze van de leden zelf. Maar ik sluit de vergadering om 23.00 uur.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Ik vind het zo langzamerhand een raar slot worden van een vergadering. De vergadering wordt om 23.00 uur gesloten. Wij zitten hier om het kabinet te controleren en wij kunnen dat ook 's nachts om 01.00 uur doen. Ik zie dus niet in waarom dit belangrijke debat, dat over bezuinigingen bij de politie gaat, niet op een fatsoenlijke manier wordt afgemaakt. Morgen is het immers een cruciale dag.

De **voorzitter**: Mijn probleem is dat de leden ervoor kiezen om met elkaar in debat te gaan, terwijl ik de Kamer juist heb voorgesteld om vooral met de minister in debat te gaan, omdat zij het kabinet willen controleren en niet elkaar.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Wij willen natuurlijk een debat met de coalitiepartijen. Dat is toch heel logisch? Dat maakt ook deel uit van het werk van de Kamer. Wij willen niet of-of, wij willen en-en.

Mevrouw **Griffith** (VVD): Voorzitter. Een debat houdt in dat je elkaar moet kunnen interrumpen. U kunt natuurlijk best een limiet stellen aan het aantal interrupties. Dat lijkt mij veel beter, omdat wij hier anders voor niets staan.

De **voorzitter**: Ik open de mogelijkheid tot het stellen van één vraag aan elkaar. Maar ik houd ook staande dat wij op tijd dit debat beëindigen.

De heer **Brinkman** (PVV): "Een vraag aan elkaar" houdt in dat wij één vraag per woordvoerder mogen stellen?

De **voorzitter**: Dat klopt.

De heer Çörüz vervolgt zijn betoog.

De heer **Çörüz** (CDA): Voorzitter. Bij de taakstelling is het doel om het daadwerkelijke politiewerk niet aan te tasten en de operationele sterkte op peil te houden. Dit is mogelijk door de gezamenlijke inkoop van diensten en producten, met name op het gebied van ICT, veel meer en beter te stroomlijnen.

Er moet ook op worden toegezien dat er minder mensen achter het bureau zitten en dat de ondersteunende taken worden afgebouwd. Een voorbeeld. Negen korpsen willen bijvoorbeeld zelf weer de rijlessen gaan verzorgen. In Apeldoorn staat de Politieacademie, juist een instelling die de rijlessen gaat verzorgen. Waarom is er toch altijd weer weerstand tegen die gezamenlijkheid? Hoe gaat de minister daadwerkelijk controleren dat men niet achter het bureau zit, maar de straat op gaat?

De minister kondigt in het onderzoek aan dat er een soort normkostenonderzoek komt. Wat kost een politiemans of -vrouw ons per dag? Laat ik het even zo vrij vertellen. Dat kan twee uitkomsten hebben. Het kan betekenen dat het bedrag te hoog is of dat het bedrag te laag is. Wat gaat de minister met name in die laatste

situatie doen? Is de minister bereid om bij te plussen indien dat het geval is? Wat gaat de minister doen wanneer het bedrag te hoog is?

Ik heb mijn hoofd gebogen en gebroken over wat precies met de korpsbeheerders is afgesproken over het afromen van de financiële reserves. Sommige korpsen beschikken over liquide reserves. Bij de meeste korpsen zit dat in de gebouwen. Dat wordt gekapitaliseerd en daar krijgt men een bedrag tegenover. Hoe zit het met de rentelasten en hoe werkt dat eigenlijk? Wie krijgt nou van wie wat? Ik ben benieuwd hoe dit in de praktijk gaat uitwerken.

Vervolgens een punt van zorg. Ik heb mijn zorgen over de operationele capaciteit eerder uitgesproken, met name over de studenten van de korpsen op de academie. Een aantal korpsen zoals IJsselland, Twente en Noord- en Oost-Gelderland sturen op dit moment nul of weinig mensen naar de academies. Rotterdam is al een aantal keren hier ter sprake gekomen. De minister schrijft keihard dat zij zal zorgen voor 1600 aspiranten bij de politieacademie. Hoe gaat zij dat doen en hoe gaat zij dat zeker stellen? Gaat zij daar wel over? Wij komen nu snel bij het systeem van de nationale politie dat wij graag zouden zien. Daarover heeft de minister macht en daarin kan zij doorpakken. Maar hoe garandeert zij dat er 1600 aspirant-studenten naar die opleiding gaan terwijl zij daar eigenlijk niet over gaat?

Tot slot wil ik ook kritisch naar de politie en de cultuur bij de politie kijken. Dat hebben wij ook gedaan. Wij hebben ingezet op het ambitieuze veiligheidsplan en daar hoort een ambitieus korps bij. Vanaf 2005 is er 1 mld. extra naar de politie gegaan. Volgens het jaarverslag van de politie zelf is het aantal mensen en ook het aantal rechercheurs toegenomen. Dan ben ik wel verbijsterd en verrast uit de media te vernemen dat er zoveel zaken op de plank blijven liggen. Hoe kan dat? Een miljard extra vanaf 2005, een stijging van het aantal formatieplaatsen en toch blijven er kennelijk nog duizenden zaken op de plank liggen.

Het CDA houdt de minister gewoon aan de gemaakte afspraken. Dat betekent meer blauw op straat. Dat betekent meer recherche opdat die mannen en vrouwen de zaken kunnen opsporen en boeven kunnen vangen.

De heer **Van Raak** (SP): Geloof de heer Çörüz de minister? Volgens de minister kunnen de honderden miljoenen aan bezuinigingen per jaar worden gerealiseerd zonder dat er minder agenten op straat komen. Volgens de korpschefs gaat dat 4000 mensen kosten. Volgens de burgemeesters kost het tientallen honderden agenten en elke agent zal zeggen dat er te weinig collega's zijn. Tijdens een algemeen overleg over de financiën van de politie meldde de heer Çörüz dat hij nog niemand in het veld, korpsbeheerder, korpschef, politiemans of politievrouw of raadslid, was tegengekomen die de getallen van de minister onderschrijft. Onderschrijft de heer Çörüz de getallen van de minister nu wel? Of onderschrijft hij de getallen van de bonden, de ondernemingsraden, de korpschefs, de meeste burgemeesters en alle agenten van Nederland?

De heer **Çörüz** (CDA): Dat is precies mijn reden geweest om het initiatief te nemen om als Kamer zelf een onderzoek te starten via onze BOR. Wij horen de geluiden enerzijds van de minister en anderzijds via gesprekken die ik ook heb. Uiteindelijk zullen wij moeten

Çörüz

onderhandelen, uiteindelijk spreken wij deze minister aan op haar verantwoordelijkheid. Ik ben blij dat zij eruit is gekomen. Ik wil echter wel weten hoe alles in de praktijk zal uitwerken en wat de consequenties zijn. Daarom stel ik ook een aantal vragen over de aspiranten, het eigen vermogen en de normkosten voor politiemensen. Dit is precies de reden waarom ik de minister aanspreek. Verder wijs ik erop dat wij een afspraak hebben. Die houdt in: niet minder, maar meer blauw en meer rechercheurs. Er zijn ook meer rechercheurs.

Mevrouw **Griffith** (VVD): Voorzitter. De dienders hebben zorgen, de vakbonden hebben zorgen, de burgemeesters hebben zorgen en de korpsbeheerders hebben zorgen. De heer Çörüz zegt ook zorgen te hebben, maar ik vraag mij af in hoeverre zijn zorgen oprecht zijn. Belangrijke vraag is waarom het dagelijks bestuur van het Korpsbeheerdersberaad akkoord is gegaan met het onderhandelingsvoorstel. Ik begrijp uit de kranten dat het daarmee akkoord is gegaan, omdat de coalitiepartners, de Partij van de Arbeid, het CDA en de ChristenUnie, hebben gezegd dat de bezuinigingen linksom of rechtsom doorgaan. Dat betekent dat de meerderheid de bezuinigingen wil doordrukken. De heer Çörüz heeft nu alle ruimte om een show te houden en om te zeggen dat hij zorgen heeft. Hoe oprecht zijn die?

De heer **Çörüz** (CDA): U hoeft niet te twijfelen aan mijn oprechte zorgen. Ik ben namelijk degene die het initiatief heeft genomen voor het BOR-onderzoek. Dat heb ik juist gedaan omdat ik deze geluiden ken. Ik heb echter ook te maken met een minister die haar verantwoordelijkheid neemt alsmede met korpsbeheerders die hun verantwoordelijkheid nemen. Samen moeten zij er uitkomen. Misschien hebt u net als ik het KPMG-rapport gelezen. Daarin staat letterlijk: als nationaal de beheertaken goed ingevuld kunnen worden, kan de nodige ruimte gevonden worden. De KPMG is een onafhankelijke instelling. U hoeft absoluut niet te twijfelen aan mijn oprechte intenties, want ik sta naast de dienders, die dagelijks hun werk moeten doen, maar men moet er wel uitkomen. Nederland heeft er niets aan dat de minister, de korpsbeheerders en de korpschefs met elkaar in de clinch gaan bij het bespreken van de cijfers in dit land.

De heer **Brinkman** (PVV): Wat het laatste betreft: waarom heeft u het voorstel voor een nationale politie afgeschoten?

Mijnheer Çörüz, u spreekt mooie woorden, maar nu boter bij de vis. Ik ga het normkostenonderzoek dat door de minister is aangekondigd en waarover zij kennelijk een akkoord heeft bereikt met het Korpsbeheerdersberaad niet afkraken. Sterker, ik juich dat onderzoek toe. Er zijn brieven rondgestuurd. Onder andere staat in een brief van de voorzitter van het Korpsbeheerdersberaad aan de minister dat met het onderzoek onderscheid wordt gemaakt tussen operationeel en niet-operationeel. U hebt de minister tientallen keren horen zeggen dat de bezuinigingen niet ten koste gaan van operationeel, van blauw op straat en van de recherche. Stel nu dat uit het onderzoek blijkt dat door de bezuinigingen die nu zijn voorgesteld toch wordt beknibbeld op de operationele sterkte. Bent u dan bereid om die bezuinigingen van tafel te vegen?

De heer **Çörüz** (CDA): Voorzitter. Wat de eerste vraag

betreft: in ons verkiezingsprogramma staat letterlijk wat wij van de nationale politie vinden. Daarover kan geen enkel misverstand bestaan.

De heer **Brinkman** (PVV): Dus als wij voor de nationale politie een wetsvoorstel indienen, gaat u dat steunen.

De heer **Çörüz** (CDA): De politieke realiteit is een andere. Dat wetsvoorstel is aangehouden, dat ligt in de koelkast. Wat wij van een nationale politie vinden, is klip en klaar. Daarover kan geen enkele twijfel bestaan.

Voorzitter. Ik ga ervan uit dat als de minister ons zegt en schrijft dat zij de bezuiniging en de taakstelling kan invullen zonder afbreuk te doen aan de operationele capaciteit op straat, ik de minister daaraan zal houden. Linksom of rechtsom komen er niet minder, maar meer agenten. Het zou natuurlijk raar zijn als wij aan de ene kant geld reserveren voor de aanstelling van 500 wijkagenten en voor 500 forensische assistenten en aan de andere kant het aantal agenten verlagen. Dan klopt het verhaal natuurlijk niet. De getallen laten ook zien wat er in deze kabinetsperiode gebeurt. Als de heer Brinkman mij niet wil geloven, wijs ik hem op de getallen. Het budget is in de afgelopen jaren verhoogd. Het aantal mensen is ook verhoogd. Wij moeten ons daadwerkelijk kritisch afvragen waar die mensen zijn gebleven. Dat zou de heer Brinkman ook moeten doen. Wij zouden ons ook moeten afvragen waarom er duizenden zaken op de plank liggen als er inderdaad zoveel mensen bij zijn gekomen.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Er is altijd een papieren werkelijkheid en een reële werkelijkheid. De papieren werkelijkheid zegt dat er agenten zijn bijgekomen en dat er nog eens 500 agenten bijkomen, maar de echte werkelijkheid is dat bijna alle politiekorpsen in Nederland met minder dan 100% draaien, dat zij een bezetting hebben van ongeveer de 80%. Dat is nu al de werkelijkheid. Hier komen de bezuinigingen van deze minister bovenop. De brief van het Korpsbeheerdersberaad is duidelijk. De brief van de korpschefs is duidelijk. Zij geven allemaal aan dat niet te garanderen is dat de operationele sterkte op hetzelfde niveau blijft. Dat geven dus de korpsbeheerders en de korpschefs aan. Wie bent u dan om te zeggen dat dit niet zo is?

De heer **Çörüz** (CDA): Gelukkig ben ik niet aan het onderhandelen, maar spreek ik een politiek verantwoordelijke minister aan op het eindresultaat. De minister onderhandelt en zegt: met deze taakin-vulling kan het peil van blauw op straat gehandhaafd worden. Juist door overhead aan te pakken, betere samenwerking, ICT, betere inkoop en dat soort zaken. Dat zeggen politiemensen overigens zelf ook en dat schrijft men in de eigen bladen. Het kan dus wel, maar ik ben niet doof. Ik hoor die geluiden natuurlijk ook en dat is voor mij de aanleiding geweest om in de Kamer met een initiatiefvoorstel te komen en het BOR te vragen onderzoek te doen. Dat is niet zo van: blindelings vertrouwen in de minister, de minister zegt het en we geloven. Nee, ik heb ook een eigen verantwoordelijkheid en die heb ik genomen.

□

De heer **Brinkman** (PVV): Voorzitter. Ik zou aan de heer

Brinkman

Çörüz willen zeggen dat die 500 wijkagenten er op papier al waren voordat dit kabinet überhaupt aantrad.

Deze minister wil bezuinigen op politie en daarbij heeft ze beloofd dat dit geen gevolgen heeft voor het blauw op straat en het recherchewerk. Vele korpschefs hebben ondertussen aangegeven dat dit een loze belofte is en dat bezuinigingen wel degelijk effect hebben op de operationele sterkte van de politie. Ik refereer aan de brief van de Raad van Hoofdd commissarissen d.d. 21 augustus gericht aan de voorzitter van het Korpsbeheerdersberaad, de heer Van Aartsen. Die brief heb ik zojuist rondgedeeld. Hierin wordt over de politie gesteld dat ook de sterkte van 52.200 fte in 2010 niet betaalbaar en dus niet haalbaar is. Is de minister het hiermee eens en hoe denkt zij dit probleem op te lossen? Laat zij nu ook die sterkte van 52.200 fte vallen?

De minister heeft nu een akkoord met de korpsbeheerders over bezuinigingen bij de politie. Zo wil zij dat althans doen voorkomen. Er komt een normkostenonderzoek waarvan de uitslag in maart 2010 wordt verwacht. Dat onderzoek moet duidelijk maken of de toekomstige sterkte wel betaalbaar is. Ik lees in de brief van de heer Van Aartsen, gericht aan de minister van BZK, d.d. 4 september 2009, dat dit onderzoek inzicht moet bieden in de huidige en toekomstige kosten per fte van de Nederlandse politie en dan uitgesplitst in de operationele en niet-operationele sterkte. Dit is om twee redenen een zeer belangrijk punt. Begrijp ik het goed dat de minister nu eindelijk heeft beloofd dat zij gaat onderzoeken hoeveel mensen wij operationeel – blauw op straat en recherche – hebben? Ik heb hier namelijk nog niet zo lang geleden een motie over ingediend. Toen ontraadde deze minister een dergelijk onderzoek. U begrijpt, ik ben hier op dit moment bijzonder blij mee omdat een dergelijk onderzoek gemaakte afspraken en beloften specifiek en meetbaar maakt. De minister heeft hier namelijk helder en duidelijk beloofd dat die bezuinigingen dus geen gevolgen zullen hebben voor blauw op straat en de recherche. Kan de minister deze belofte nog eens herhalen en misschien duidelijk maken hoe serieus het haar is om deze belofte na te komen en welke consequenties zij trekt indien zij deze belofte niet nakomt?

Van belang is natuurlijk wel om duidelijk te maken wat operationeel en niet-operationeel is. Ik hoor nu al in de korpsen dat er een beweging gaande is teneinde administratief personeel in uniform te laten werken en zelfs één dag in de maand op straat, zodat ze meetellen als operationeel. Wat vindt de minister hiervan? Dat is, zeg ik tegen de heer Çörüz, de papieren werkelijkheid en de echte werkelijkheid.

Verder is het van belang te weten wat de minister gaat doen op het moment dat blijkt dat een fte inderdaad meer kost dan zij had berekend. Komt er dan geld bij? Ik zou zeggen van wel. Kortom, wij zien dit onderzoek met spanning tegemoet, maar hadden liever gezien dat die hele bezuinigingsgekte gewoon van tafel ging.

Voorzitter. In dezelfde brief van het Korpsbeheerdersberaad staat dat op korte termijn de operationele sterkte nog intact blijft omdat er voldoende aspiranten op school zitten. Is dat wel zo? Kan de minister aangeven hoeveel opleidingsplaatsen er zijn aangevraagd voor volgend jaar bij de academie? Dit zouden er 1600 moeten zijn, maar ik weet dat het aantal vele tientallen procenten lager is. Eén telefoontje van de minister met de academie. Kan de minister garanderen dat voor volgend jaar die 1600

opleidingsplaatsen ook daadwerkelijk zijn opgevuld? Ik vraag het met name omdat vele korpsen, zoals Utrecht, Rotterdam, Limburg-Zuid, Limburg-Noord, IJsselland, Twente, Noord- en Oost Gelderland en zo zijn er nog een aantal, helemaal geen aanvraag hebben ingediend. Hoe zit dat dan met die korpsen? Hebben zij geen sterkteproblemen? Ik snap er niets van, want ik heb toch de korpschef van Rotterdam horen zeggen dat bezuinigingen blauw op straat kosten, terwijl hij zelf geen opleidingsplaatsen heeft aangevraagd. Nemen zij soms een voorzetje op de toekomstige bezuinigingen?

Voorzitter. Ik rond af. Wat is de status van het normkostenonderzoek? Is het mogelijk dat de bezuinigingen niet doorgaan op het moment dat uit dit onderzoek blijkt dat bezuinigingen inderdaad een negatief effect hebben op "blauw op straat" en de recherche? Als dat namelijk het geval is, wil ik graag weten waarom de minister dan toch alvast start met die bezuinigingen. Collega Van Raak sprak daar ook over. Is het gewoon niet beter om alles te bevriezen tot het moment waarop het normkostenonderzoek is afgerond? De minister gaat door met haar bezuinigingen, maar schuift het onderzoek waaruit moet blijken wat de gevolgen van die bezuinigingen zijn, naar voren. Dat is niet verstandig. Wij moeten eerst weten wat de gevolgen zijn en dan pas beginnen met de maatregel. Graag hoor ik hierop een reactie.

Uit de brief van het Korpsbeheerdersberaad blijkt dat de minister afspraken maakt over specifieke terreinen van bezuiniging. Zij noemt namelijk ICT, inkoop en het eigen vermogen. Wij hebben gisteren een debat gehad over topinkomens. Daarbij heb ik aangegeven dat in acht functies in diverse regio's meer wordt verdiend dan de Balkenendenorm. Let wel: dat is dus meer dan 130% van het salaris van onze minister. Die Balkenendenorm is tenslotte 100% plus 30% daarbij opgeteld. Salarissen van meer dan € 200.000 zijn kennelijk geen uitzondering. In 2007 was er een uitschieter van € 278.000. Dan heb ik het nog niet eens over de inhuur van externen, die bijvoorbeeld bij de vtsPN een heel groot probleem is.

Waarom heeft deze socialistische minister dit niet ter sprake gebracht en de politie gedwongen hierop te bezuinigen?

□

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Voorzitter. De minister garandeert dat het aantal rechercheurs en politieagenten op straat gelijk zal blijven. De voorzitter van het Korpsbeheerdersberaad zegt deze garantie niet te kunnen geven. Anderen gebruiken scherpere woorden om hun afkeuring te uiten.

Het uitgangspunt is voor D66 dat de operationele sterkte van de politie niet mag dalen. Wij zien deze liever stijgen. Dat is namelijk essentieel voor de veiligheidsbeleving en voor de objectieve resultaten. Laat ik duidelijk zijn: D66 is niet tegen bezuinigingen op zichzelf, ook niet tegen bezuinigingen op de politie, maar deze moeten wel verantwoord zijn.

De minister zegt de bezuinigingen te kunnen halen door de reductie van de overheadkosten op met name ICT en inkoop, een tijdelijke beperking van het aantal aspiranten en door vermogensnormering. Er is zeker efficiëntiewinst te behalen door een betere samenwerking en door meer coördinatie en uniformiteit. Ik denk bijvoorbeeld aan minder verschillende modellen Volkswagen Touran – ik begrijp dat er 48 verschillende

Koşer Kaya

zijn – of aan CAD/CAM of C2000. Naar onze mening kan op de politie pas worden bezuinigd als daar een feitelijke efficiëntiewinst tegenover staat. De bezuinigingen moeten niet vast worden ingeboekt terwijl de effecten van de ingrepen die dit rechtvaardigen nog maar moeten blijken. Voor 2010 is nog niet te voorzien dat een dergelijke winst ook daadwerkelijk kan worden behaald. D66 is daarom tegen de voorgestelde bezuinigingen op de politie in 2010.

De reductie van de overheadkosten kan bovendien niet los worden gezien van de voortgang die wordt geboekt met de herstructurering. Wat is daarbij de stand van zaken? Hoe ziet de minister de samenhang tussen die twee? De minister baseert zich deels op het KPMG-advies. In hoeverre zijn in dit advies de eerdere taakstellingen en gestegen kosten al verwerkt? Begrijp ik het goed dat de korpsen een lening moeten gaan afsluiten bij het ministerie van Financiën om op hun eigen reserves in te kunnen teren die in gebouwen vastzitten? Graag hoor ik ook hierop een antwoord.

Ondertussen bezweert de minister dat er geen vuilte aan de lucht is en dat de 500 beloofde extra wijkagenten er deze kabinetsperiode gewoon komen. Wij krijgen echter heel andere signalen. Agenten klagen nu al: zij zeggen dat er eigenlijk meer agenten op straat zouden moeten zijn en dat er te weinig agenten zijn voor de taken en de problemen. Gemeenten huren steeds vaker particuliere beveiligers in omdat zij een gebrek hebben aan politieagenten. Hoe verklaart de minister dit? Bepaalde korpsen nemen nu al minder agenten aan. Minder aspiranten betekent ook minder mensen op straat. Hoe ziet de minister dit? Er bereiken ons signalen dat sommige korpsen disproportioneel worden geraakt door de voorstellen. Die komen nog bovenop de noodkreten zoals de brandbrief van 8 juni 2009 van het regionaal college van de politieregio Rotterdam-Rijnmond die de minister, en wij allemaal, ontvingen. Daarop hoor ik graag een reactie.

Ik rond af. De D66-fractie is er nog niet van overtuigd dat de aangekondigde bezuinigingen niet ten koste zullen gaan van de operationele sterkte van de politie. Zolang dat het geval is, steunen wij die bezuinigingen niet. Er komt een onderzoek. Waarom wacht de minister dat onderzoek niet eerst af?

□

Mevrouw **Azough** (GroenLinks): Voorzitter. Het is weer raak. Vorig jaar was er strijd om de politie-cao en nu is er een gevecht om de verschillende interpretaties van de ophanden zijnde bezuinigingen op de politie. Zo'n beetje iedereen is chagrijnig en wie het niet is, wordt het wel van dit onvoorstelbare potje jijbakken, zeker gezien de financiële krapte die nu al groot is.

Eind augustus luidde de korpschefs wat mijn fractie betreft terecht de noodklok door te stellen dat de veiligheid op straat wel degelijk in het gedrang zou komen door de komende bezuinigingen. We hebben het over het sluiten van politiebureaus en het ontslaan van agenten, niet een paar, niet honderden, maar duizenden. We hebben het over nog meer plankzaken, waarover wij het deze week eigenlijk al zouden hebben. Wij hebben het over nog meer particuliere beveiligers, een trend die GroenLinks veel zorgen baart. Dit leidt, wat de GroenLinks betreft, met een krappe beurs, met een financieel keurslijf, tot een onverantwoorde kaalslag. Dat is funest

voor ieders wens om de veiligheid in Nederland te vergroten, zeker gezien de huidige onrustige en onzekere maatschappelijke tijden. Wij moeten daaraan niet voorbijgaan in onzekere en onrustige tijden die misschien alleen maar onrustiger worden.

Voorzitter. Voor dit debat hebben wij eigenlijk een glazen bol nodig. Ik weet niet of u er eentje beschikbaar hebt, want de fractie van GroenLinks heeft hem nodig. Ik kan de toekomst niet voorspellen en weet niet of de minister gelijk heeft als ze zegt dat de bezuinigingen absoluut geen effect zullen hebben op de operationele sterkte, zeker omdat zij de enige is die dat zegt. De bezuinigingen moeten immers, als het aan de minister ligt, gevonden worden in efficiencymaatregelen. De onaangename plicht om die bezuinigingen vervolgens in te vullen is aan de politieorganisatie, en niet aan de minister. Dat is fijn!

Blijkbaar heeft de minister als enige wel zo'n glazen bol, want zij weet zeker dat de politie op precies dezelfde sterkte kan blijven opereren ondanks een verdriedubbelde bezuinigingsslag. Ik geloof het graag, maar tot nu toe ontbreekt een toelichting van de wijze waarop dit gaat gebeuren. Ook in het onderzoek dat we gisteren toegestuurd kregen van KPMG staat dat nog veel meer kan worden bespaard op de politie en dat tegelijkertijd de kwaliteit kan worden verbeterd: minder blauw achter het bureau en meer op straat. Je zou bijna zeggen "halleluja", maar het klinkt iets te mooi om waar te zijn. Voert dit onderzoek niet rechtstreeks naar een nationale politie, zonder het zo te noemen?

Waar GroenLinks bang voor is – en meer fracties hebben dat al naar voren gebracht – is dat wij straks te maken krijgen met cosmetische schijnoplossingen. Ik noem bijvoorbeeld een andere definitie van politiesterkte, zodat het er op papier prima uitziet, maar in de praktijk anders uitpakt. Daarom is het kostenonderzoek dat de korpsbeheerders als voorwaarde stellen, essentieel. Zonder dat onderzoek en zonder een eenduidige definitie van operationele sterkte is het bereikte akkoord niet meer dan wat velletjes papier. De korpsbeheerders houden dan ook terecht een slag om de arm. Dat is een slag om de arm die nog tot volgend jaar maart zal duren. Tot die tijd kan de minister dus ook geen duidelijkheid geven. Wat gaat zij doen als het onderzoek volgend jaar andere cijfers aangeeft, als uit dat onderzoek blijkt dat er wel degelijk minder blauw op straat komt? Gaat zij dan de bezuinigingen aanpakken en ervoor zorgen dat er binnen het kabinet meer geld beschikbaar komt voor de politie?

Voorzitter. In het overleg voor het reces zei de minister dat er geen onderscheid tussen haar en de politie was. Sterker nog, zij wás de politie, zei ze met enige stemverheffing. Dan moet er toch sprake zijn van enige zelfhaat. Immers, echt een lachebekje is de minister niet als zij kwalificaties gebruikt als "baarlijkje nonsens", "stoorzenders" en wat dies meer zij wanneer zij het over de korpschefs heeft. De politie als rustig bezit, vereist ook dat de minister haar hoofd koel houdt.

De heer **Van Raak** (SP): Ik ben het helemaal met mevrouw Azough eens: het valt niet mee als je agent bent om de verhouding goed te houden als de minister voortdurend op je tenen gaat staan. GroenLinks moet echter wel kiezen. Morgen moeten de burgemeesters beslissen. Als ik goed heb geluisterd, gaan de burgemeesters van de SP nee zeggen en die van de VVD. De

Azough

PVV heeft er nog niet zo veel en wij ook niet. Wij zijn dus een beetje afhankelijk van GroenLinks. D66 heeft veel burgemeesters en die gaan natuurlijk nee zeggen. GroenLinks heeft volgens mij ook burgemeesters. Gaan die ook nee zeggen?

Mevrouw **Azough** (GroenLinks): Ik geloof dat u met ons aantal burgemeesters niet heel veel verder komt, mijnheer Van Raak. Ik zou willen dat het anders was. Misschien komt dat met de komende verkiezingen. Ik ga ervan uit dat ook onze burgemeesters zien dat de noden groot zijn en dat zij ook willen dat de wijken waarover wij spreken, waar veel problemen zijn en waar grote noden zijn, veilig blijven. Daar gaat het uiteindelijk om. Het gaat niet per se om het niet ontslaan van mensen et cetera. Het gaat er uiteindelijk om dat wij gezamenlijk doorhebben dat wij Nederland niet onveiliger moeten laten worden.

De heer **Van Raak** (SP): Nee, dus?

Mevrouw **Azough** (GroenLinks): Nee, inderdaad.

□

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Voorzitter. Laat ik beginnen met het uitspreken van mijn waardering voor het werk dat onze agenten en rechercheurs dagelijks verrichten, bij nacht en ontij en soms, helaas, met gevaar voor eigen leven. Zij zijn onmisbaar bij de aanpak en bestrijding van overlast en criminaliteit. Daarom was, is en blijft ons uitgangspunt: geen agent minder op straat en geen rechercheur minder in de opsporing. Dat is immers noodzakelijk voor onze veiligheid.

Het akkoord dat de minister nu met de korpsbeheerders heeft gesloten, zorgt ervoor dat aan deze essentiële voorwaarde wordt voldaan. Daar zijn wij blij mee. Mooi aan het akkoord is ook dat er nu een objectief onderzoek komt naar hoeveel agenten en rechercheurs wij nu precies hebben en ook hoeveel geld er nodig is om deze politiemensen hun werk te kunnen laten doen. Dat maakt hopelijk ook een einde aan het eeuwige, voortdurende getouwtrek over cijfers.

Het is ook goed dat men nu gezamenlijk gaat voor meer efficiency en effectiviteit bij de politie. Waarom is dit belangrijk? Structureel wordt er sinds 2005 jaarlijks 1 mld. meer uitgegeven aan de politie. Dat is een duizelingwekkend bedrag dat in de politie wordt gepompt. Dat geld gaat helaas niet alleen op aan agenten of rechercheurs, maar vooral aan bureaucratie, bergen papier en achter het bureau. Een agent zit gemiddeld meer achter zijn computer dan hij op straat loopt en de administratieve rompslomp is iedereen een doorn in het oog. Daarom is het nu aan de minister, de korpsbeheerders en de politie gezamenlijk om de politiesterkte op peil te houden en vooral ook de politie beter te maken. Hoe? Dat dan door onder meer geld- en tijdverslindende computersystemen aan te pakken, door de eindeloze verantwoordingsbriefjes in de prullenbak te gooien, door ervoor te zorgen dat politiestukken niet in vrachtwagenladingen te hoeven worden gekopieerd maar gewoon via de digitale snelweg worden gestuurd, door te stoppen met het getut met 80 verschillende typen auto's en 20 verschillende proeven met kentekenregistratiesystemen enzovoorts.

In dat licht heb ik enkele vragen aan de minister. Hoe staat het nu eigenlijk met de aanpak van de bureaucratie, waar onder andere staatssecretaris Bijleveld verantwoordelijk voor is? Worden daar nu snel slagen in gemaakt? Welke stappen zet de politie nu zelf om het ICT-monster – zo moet ik het helaas bijna noemen – te bedwingen? Er is nog een ander belangrijk punt. Wij hebben gisteren het rapport van KPMG toegestuurd gekregen. Wanneer kunnen wij de gezamenlijke efficiëntievoorstellen bespreken? Wij kijken en denken immers wel graag mee.

Een andere vraag die ik aan de minister heb, is hoe het nu eigenlijk kan zijn dat de eigen vermogens van de politiekorpsen zo uiteen lopen. Klopt het dat het geld is bespaard met het niet inhuren van politieagenten en rechercheurs, terwijl het geld daar wel voor was bestemd? Dat lijkt een vreemde gang van zaken en wij vragen ons af hoe dat zo heeft kunnen gebeuren en vooral ook waarom er geen stokje voor is gestoken.

Uiteraard houden wij continu de vinger aan de pols waar het gaat om de uitwerking van dit akkoord en de afspraken die de minister heeft gemaakt. Dat zal niet altijd makkelijk zijn. Je moet er echt samen aan willen werken en solidair zijn om dit mogelijk te maken. Maar wij hebben er wel alle vertrouwen in dat de politie met dit akkoord op sterkte kan blijven en dat zij kan doen wat nodig is, namelijk Nederland veilig krijgen en houden.

De **voorzitter**: Mevrouw Koşer Kaya stond er als eerste. Ga uw gang.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Voorzitter, ik denk dat de heer Brinkman daar moeite mee heeft. Ik stond inderdaad eerder op, maar hij stond eerder bij de microfoon. Aan u de keus.

De **voorzitter**: Ga uw gang.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Ik vind het mooi dat alle Kamerfracties pleiten voor meer politie ofwel meer blauw op straat. Wat ik ook geweldig vind is dat iedereen blij is met het aangekondigde onderzoek. Ik begrijp echter niet dat wij niet het resultaat van dat onderzoek afwachten en dat wij dan pas zo'n deal sluiten. Een halfjaar wacht iedereen gespannen af en de mogelijkheid bestaat dat de voorlopige afspraken zo maar in de prullenbak worden gegooid. Waarom wacht mevrouw Kuiken dat onderzoek niet af?

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Ik moet eerst een correctie maken. Het is een feit dat wij de afgelopen jaren alleen maar extra in de politie hebben geïnvesteerd. Ten eerste deden wij dat met die 1 mld. structureel en dit kabinet deed daar 190 mln. bovenop. Daarvoor hebben wij onder andere de wijkagenten en de forensisch rechercheurs uitbesteed. En dan de cao waarover u allen zo te spreken bent. Dat geld moet op een gegeven moment ergens van worden betaald. Daarvoor zoeken wij nu oplossingen.

Ik moet constateren dat agenten, ondanks al dat geld, nog steeds achter hun bureau zitten en dat zij ook nog geconfronteerd worden met bergen papier en onnodige bureaucratie. Daaraan wil ik nu al iets veranderen. Ik wil dus niet wachten totdat dat onderzoek opgeleverd is. Kortom, wat wij willen, wordt nu in ieder geval als randvoorwaarde gegarandeerd, namelijk niet minder agenten. Sterker nog, het aantal agenten loopt de komende periode alleen nog maar op. Dat is ook de

Kuiken

maatstaf op grond waarvan wij de onderhandelingen en de implementatie daarvan zullen beschouwen.

De heer **Brinkman** (PVV): Die 1 mld. was het inhalen van een lange schuld die de politie had opgelopen, dus dat telt niet mee. De beleving van mevrouw Kuiken is dat het aantal politieagenten behoorlijk omhoog is gegaan. Van 54.400 – dat was in eerste instantie het plan van de minister – is het aantal teruggedaan naar 52.200 agenten. Daarvan zeggen de korpschefs dat ook dat niet haalbaar is. Het was een prachtig verhaal van mevrouw Kuiken, maar nu kom ik op haar punt “boter bij de vis”. Als uit dat normkostenonderzoek blijkt dat dit wel ten koste gaat van de politiemann op straat, zoals zij zegt, en de rechercheur, is mevrouw Kuiken dan bereid om toch die bezuinigingen van tafel te vegen? Het is een hele simpele vraag. Ja of nee?

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Ten eerste moet ik constateren dat met name de PVV-fractie pal achter de minister staat als het gaat om efficiëntie- en effectiviteitslagen. Zij is daarvan de grootste pleitbezorger.

De heer **Brinkman** (PVV): Maar wij investeren dat geld in mensen. Wij zijn tegen bezuinigingen.

De **voorzitter**: Nee, nee ...

De heer **Brinkman** (PVV): Geen verkeerde beeldvorming, daar houd ik niet van!

De **voorzitter**: Nee, maar ik houd er niet van als u er tussendoor komt.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Dat constateer ik. Ten tweede constateer ik inderdaad ook dat wij nu nog te veel bergen papier hebben, te veel bureaucratie. Voor ons is het uitgangspunt: geen agent minder op straat en geen rechercheur minder op straat. Daarom houden wij continu de vinger aan de pols.

De heer **Brinkman** (PVV): Ik krijg geen antwoord op mijn vraag!

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Dat is een antwoord op uw vraag.

De **voorzitter**: Nee, mijnheer Brinkman. Wij hadden afgesproken dat u één keer zou interrumperen.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Wij zullen niet accepteren dat er minder agenten en rechercheurs op straat komen. Volgens mij is dat een klip en klaar antwoord op uw vraag.

De heer **Van Raak** (SP): Ik merk ook dat wij allemaal vragen stellen en dat mevrouw Kuiken die niet beantwoordt. Zij komt telkens met hetzelfde riedeltje waaraan geen gevolg wordt gegeven. Ik vraag wel naar de gevolgen. Heeft mevrouw Kuiken nog steeds buikpijn bij deze bezuinigingen? Dat zei zij namelijk tijdens een ander overleg met de Kamer. Zij zei ook dat wij niet te veel onduidelijkheid moeten scheppen, omdat dat niet goed is voor de agenten. Is zij het met mij eens dat die onduidelijkheid nu reusachtig is? “Wij moeten nog gaan onderzoeken of het wel kan, maar wij willen het toch al

invoeren.” Maar nog belangrijker is dat de PvdA-fractie evengoed een hoop burgemeesters heeft. Die burgemeesters hebben tot nu toe allemaal gezegd, bijvoorbeeld de heer Aboutaleb in Rotterdam, dat het niet kan. Zij zeiden: in mijn gemeente gaat het ten koste van tientallen, honderden agenten. Wij geloven de minister niet.

Gaat mevrouw Kuiken al die burgemeesters vanavond nog even bellen om te vertellen dat zij morgen nee moeten zeggen? Zal de PvdA consequent zijn, of gaat zij hier een reusachtige draai maken ten koste van de agenten en de veiligheid in de buurten?

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Dat mijn antwoorden mijnheer Van Raak niet altijd bevallen, kan ik niet helpen. Ik herhaal nogmaals dat wij gezegd hebben dat er niet minder agenten op straat mogen komen en dat er niet minder rechercheurs mogen komen. Het akkoord dat nu voorligt, belooft dat juist. Ik heb er dus alle vertrouwen in – dat zijn ook de geluiden die ik op dit moment al terug hoor – dat de korpsbeheerders daar morgen mee akkoord zullen gaan. Ik heb al gezegd dat dit lef en solidariteit vraagt, wat niet altijd eenvoudig is. Ik heb er echter vertrouwen in, juist omdat het akkoord door de korpsbeheerders zelf gesloten wordt, dat wij die weg zullen bewandelen en dat wij dat zullen redden.

Mevrouw **Azough** (GroenLinks): Uit de inbreng van mevrouw Kuiken tot nu toe had ik inderdaad begrepen dat zij morgen gewoon ja zegt, of in elk geval de PvdA-burgemeesters niet ontraadt om dat te doen. Mijn vraag is wat er over zes maanden gebeurt, in het geval het normkostenonderzoek uiteindelijk uitwijst dat het niet haalbaar is, wat de korpsbeheerders en de korpschefs vrezen. Wat is dan de inzet van de PvdA-fractie op dat moment? Daar gaat het uiteindelijk om.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Mijn eerste stap zal dan zijn dat het tijd is voor een nieuw debat. Wij hebben immers gezegd: niet minder agenten en niet minder rechercheurs. Ik kan mijzelf eindeloos blijven herhalen, maar dit is precies het antwoord dat mevrouw Azough op haar vraag wil hebben.

Mevrouw **Azough** (GroenLinks): Een debat lijkt mij niet het antwoord.

De **voorzitter**: Mevrouw Azough, één vraag, hadden wij afgesproken.

Mevrouw **Azough** (GroenLinks): Ja, maar ik heb maar één persoon een vraag gesteld ...

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Als uit het onderzoek blijkt dat het niet voldoende is en dat het ertoe zou leiden dat er minder agenten en minder rechercheurs komen, dan wordt niet aan mijn voorwaarden voldaan. Dat accepteer ik niet en op dat moment moeten wij dus opnieuw met elkaar en met de minister in overleg. Dat is wat ik kan toezeggen.

Mevrouw **Griffith** (VVD): Ik had gehoopt op klare taal van de PvdA-fractie. Als blijkt dat de politiesterke niet betaald kan worden uit de begroting, vindt de VVD-fractie dat het kabinet daarvoor moet opdraaien. De politiekorpsen mogen daar niet voor opdraaien, want die

Kuiken

hebben het geld niet. Die duidelijkheid zou ik graag van de PvdA-fractie vernemen. De vorige keer zei mevrouw Kuiken dat zij er buikpijn van kreeg dat de korpsen dat niet kunnen betalen. Zou het haar niet sieren als zij nu al zou zeggen dat als blijkt dat de korpsen het niet kunnen betalen, het kabinet daar dan voor moet opdraaien en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dan de portemonnee moet trekken?

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Ik zei dat ik buikpijn had omdat ik mij er zorgen over maakte of men eruit zou komen. Ten eerste ben ik nu heel blij dat men de krachten heeft gebundeld en tot een akkoord gekomen is. Ten tweede word ik altijd een beetje moe als ik met mevrouw Griffith in debat moet ...

Mevrouw **Griffith** (VVD): De minister wordt chagrijnig; u wordt moe.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Ik zal u uitleggen waarom. Wat wij gedaan hebben, en wat het kabinet gedaan heeft, is investeren in een goede cao. Dat was nodig omdat een partijgenoot van mevrouw Griffith, de heer Remkes, jarenlang de nullijn heeft gehanteerd. Bovendien heeft de partij van mevrouw Griffith er ook niet voor gezorgd – mevrouw Verdonk, die nu naast mevrouw Griffith staat om te interrumperen, ook niet – dat de bureaucratie, de bergen rommel en de ICT-kosten nu eindelijk eens omlaag gingen. Met andere woorden: wij hebben er wel geld in gepompt, maar geen effect op straat gezien, ook niet op het vlak van opsporing en recherche. Wij kunnen er dus wel geld in blijven pompen, maar ik vind het veel belangrijker dat de burgers van Nederland nu eindelijk de agenten op straat zien en de rechercheurs ...

De **voorzitter**: Mevrouw Griffith, ik zie dat u wilt interrumperen, maar nu is mevrouw Verdonk aan de beurt.

Mevrouw **Griffith** (VVD): Ik word nu rechtstreeks aangesproken, voorzitter. Ik krijg verwijten naar mijn hoofd geslingerd, over het feit dat de heer Remkes steeds de nullijn gehanteerd heeft. Daar wil ik graag op reageren.

De **voorzitter**: Daar mag u in uw eigen termijn op terugkomen.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Voor de rest kan ik het antwoord herhalen dat ik ook andere sprekers heb gegeven. Ik kan er niets aan doen als mijn antwoord sommigen niet bevalt. Wij zullen niet accepteren dat er minder agenten komen. Helderder kan ik het niet zeggen.

Mevrouw **Griffith** (VVD): Dat zijn alleen maar krokodillentranen van de PvdA-fractie.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Een vraagje. De minister brengt naar buiten dat er een akkoord is. Volgens mij is er echter helemaal geen akkoord. De korpsbeheerders hebben namelijk een enorm voorbehoud gemaakt. Die hebben gezegd: als uit het onderzoek naar voren komt dat er genoeg geld beschikbaar is om de politiesterkte op peil te houden, dan hebben wij een akkoord. Dat is het voorbehoud dat zij hebben gemaakt. Vindt mevrouw Kuiken dan niet dat de minister wat voorbarig is als zij

roept dat er een akkoord is? Vindt mevrouw Kuiken het niet verstandiger van de minister als zij zou zeggen: ook ik wacht dat onderzoek maar even af?

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Juist omdat dit voorbehoud erin zit, is het zo'n krachtig akkoord. Dat was ook een voorwaarde van de korpsbeheerders. Het is goed dat dit erin zit. De vervolgvraag die mevrouw Verdonk nu stelt, is een herhaling van de vraag van mevrouw Koşer Kaya. Men moet de Handelingen er maar op nalezen, dan kunnen wij nu het kort houden.

□

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Voorzitter. Vuile hond! Klootzak! Flicker! Ik zie dat u hiervan schrikt, voorzitter.

De **voorzitter**: Vooral als u het tegen mij zegt!

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Het zijn de woorden waar een Nederlandse politieagent dagelijks mee te maken heeft. Ook bespuugd en bedreigd worden, is inmiddels dagelijkse kost in het leven van de agenten op straat. Als die agenten tenminste op straat zijn, en niet hun hele dienst bezig zijn met de absurde hoeveelheid formulieren die tegenwoordig bij het politiewerk komen kijken. Wie zich verdiept in de vele negatieve ervaringen van deze beroepsgroep, zou bijna vergeten dat het gaat om vele mannen en vrouwen die zich dagelijks inzetten voor onze veiligheid.

De minister stelt dat er 52.000 politieambtenaren zijn. Daarbij wordt niet gezegd dat een derde van deze mensen bij de ondersteunende diensten werkt. Dus blijven er maar zo'n 35.000 mannen en vrouwen voor het straatwerk over. Die werken in 24-uursdiensten. Als wij daar ook nog de vrije dagen, de vakantiedagen en het ziekteverzuim van aftrekken, gaat er nog eens een derde van af en blijven er 24.000 mensen over voor het politiewerk. Deze 24.000 mensen draaien dagdiensten, nachtdiensten of vroege diensten. Op die manier zijn er in ons land in het gunstigste geval niet meer dan 8000 politiemensen tegelijk in dienst. Die brengen, volgens onderzoek van het CBP, maar 25% van hun tijd door op straat. De sterkte van het blauw op straat ligt dus ieder uur van de dag op maar 2000 politiemensen. 2000 politiemensen zijn beschikbaar voor de veiligheid van 16,5 miljoen burgers! De trieste verhouding is 1 politieagent voor 8250 burgers in dit land. Veiligheid is dus eigenlijk een utopie.

Met deze cijfers in mijn hoofd sta ik nu te debatteren met de minister van Binnenlandse Zaken over een bezuinigingsakkoord. Ik benijd de minister niet. Zij zit met 26 korpschefs rond de tafel, ieder met een eigen koninkrijkje. De minister zal vast weleens dromen van een nationale politie.

Ik kom terug op het akkoord. Dit is namelijk helemaal geen akkoord, want de korpschefs hebben een gigantisch voorbehoud gemaakt. Zij willen namelijk eerst het onderzoek afwachten naar de totale kosten van politiemensen. Zij willen eerst weten hoe zich de uitkomst hiervan verhoudt tot de cijfers. Ik vraag de minister of dit klopt. Waarom wacht zij niet ook de resultaten van dat onderzoek af? Er is wel 100 mld. voor de banken, maar er is geen geld voor de politie en dus geen geld voor een veilige samenleving. Dit kabinet maakt de verkeerde keuzes.

Verdonk

Ik heb een vraag tussendoor. Kan de minister bevestigen dat het ontbreken van de ME tijdens het strandfeest in Hoek van Holland absoluut niets met bezuinigingen te maken had?

Het gaat niet goed met onze veiligheid. Volgens het CBS is in 2007 een einde gekomen aan de daling van de geregistreerde criminaliteit. Om een idee te krijgen van de omvang van de niet-geregistreerde criminaliteit meld ik dat het CBS-onderzoek uitwijst dat slechts 28% van de Nederlanders aangifte doet bij een delict. Dat is nog geen derde deel; een schrikbarend percentage dat bewijst dat de werkelijke misdaadcijfers ruim drieënhalve maal zo hoog zijn. Dat is iets wat mij niet verbaast. De politiekorpsen in ons land weten niet meer hoe zij de zaak draaiende moeten houden. Zware misdrijven blijven op de plank liggen, zelfs roofovervallen en verkrachtelingen. Er is sprake van éénmanspatrouilles gedurende de nacht en de inzet van toezichthouders om de gaten in de dienstroosters te vullen. Camerabeelden worden niet meer live uitgekeken uit bezuinigingsoverwegingen. Hele wijkteams draaien op aspiranten. Ik hoor graag een reactie van de regering.

De korpsen draaien alleen nog op de inzet en de loyaliteit van de agenten. Er wordt roofoverval gepleegd op mensen die voor een slecht salaris voor onze veiligheid moeten zorgen. Toch wil de minister bezuinigen. Wij moeten stoppen met de afbraak van de politie. Geen bezuinigingen meer, maar geld erbij! Wat mij betreft komt er 20% salarisstijging voor de politiemensen op straat. De politie moet terug naar de kleine kernen. De aanrijtijd moet maximaal vijftien minuten zijn. Verder moet zo snel mogelijk die ene landelijke politie worden ingevoerd.

De heer **Van der Staaij** (SGP): Voorzitter. De operationele sterkte moet op peil blijven, nu en in de toekomst. Daarover lijkt iedereen het eens te zijn. Er moet geen sprake zijn van minder blauw op straat en van minder recherchewerk in de praktijk. Intussen lijkt een enorme miljoenenbezuinigingen op de politie wel door te gaan. Kan dat wel samengaan? Zijn die zaken wel te verenigen? Wordt er wellicht op het geduldige papier niet gesneden in de operationele capaciteit, maar in de praktijk wel? Daarover maakt de SGP-fractie zich zorgen. Dat is het geluid dat we steeds horen uit allerlei lagen van de politieorganisatie. Korpsbeheerders kunnen geen garantie geven dat er in de praktijk niet gesneden zal worden in het blauw op straat. Hoe kan de minister dan toch staande houden dat de ambities op veiligheidsgebied niet aangetast worden? Is ook zij als gevolg van deze grote bezuinigingen niet bezorgd over de motivatie van de veelgeprezen agenten op straat?

Ik zei het al: papier is geduldig. Laat het niet zo zijn dat de oplossing wordt gevonden in het uiteindelijk anders definiëren van termen zoals "de politiesterkte in het primaire proces". Het gaat natuurlijk niet om een oprekking van termen. De politiesterkte moet in de praktijk op peil blijven. Er is echter meer nodig. Welke ruimte is er in het licht van de bezuinigingen nog voor noodzakelijke uitbreiding van capaciteit? Er was gisteren een debat over de aanpak van kinderporno. Daaruit kwam een keiharde vaststelling en aanbeveling naar voren: er is meer digitale researchcapaciteit nodig, er zijn politiemensen nodig die zich bezig houden met

kinderpornografie. Welke ruimte is er ook in de nabije toekomst voor het realiseren van dat soort wensen? Wat is in het scenario van de minister de mogelijkheid voor extra capaciteit voor zulke belangrijke zaken?

In krantenberichten is te lezen dat de bezuinigingen voor een groot deel het gevolg zijn van de dure cao. Ik vind dat nogal wrang. Als we terugkijken, ging het in de cao om geld waarvan iedereen zei dat het de politiemensen gewoon toekomt. De arbeider is zijn loon waardig. Als je ziet hoe de politietaken zich hebben ontwikkeld en hoe het salarisniveau is, mag dat geen argument zijn om nu uiteindelijk via bezuinigingen de rekening toch terug te leggen bij de politie. Het mag niet zo zijn dat sneller en slimmer en beter werken in de praktijk gewoon een vergroting van werkdruk oplevert voor het bestaande personeel.

Op de vraag over de sluiting van lokale politieposten geeft de minister alleen aan dat in het kader van een efficiëntere bedrijfsvoering dat in een aantal regio's plaatsvindt. Je kunt het wel efficiëntere bedrijfsvoering noemen, maar in de praktijk heeft het tot gevolg dat veel burgers letterlijk verder weg van de politie komen te zitten. Ze moeten voor hun aangifte veel verder reizen of krijgen te maken met veel beperktere openingstijden. Ik heb een staatje bekeken uit de regio Hollands Midden. De afgelopen vijf jaar zijn daar tien bureaus en tien servicepunten gesloten. Dat is toch een kaalslag die haaks staat op de ontwikkeling om de politiezorg dichter bij de burger te brengen? Hoe wordt deze kaalslag gestopt? Wordt deze niet juist bevorderd door deze nieuwe plannen?

Het zal duidelijk zijn dat mijn fractie de plannen voor grootscheepse bezuinigingen niet steunt, omdat wij bezorgd waren en blijven dat de politiesterkte in de praktijk wordt aangetast.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De **voorzitter**: Ik laat de minister eerst een fors deel van haar antwoord en misschien zelfs wel haar gehele antwoord geven. Pas daarna stel ik de leden in de gelegenheid om haar een aantal vragen te stellen.

Het woord is aan de minister van BZK voor haar eerste termijn.

Minister **Ter Horst**: Voorzitter. Bezuinigen is pijnlijk. Bezuinigen op de politie is pijnlijk, bezuinigen op veiligheid is pijnlijk, maar dat geldt ook voor bezuinigen op zorg, onderwijs of milieu ook en op andere terreinen. Het kabinet heeft ter voorbereiding op de begroting voor 2010 een aantal keuzes moeten maken om de bezuinigingen te realiseren. Mijn opvatting is dat daarin een afgewogen keuze is gemaakt. Het is overigens zo dat er steeds wordt gesproken over bezuinigingen op de politie, maar het kabinet heeft juist zo weinig mogelijk op de politie bezuinigd. Ik zal uitleggen waar dan toch de discussie waarover wij nu spreken, vandaan komt.

U allen weet dat een deel van de kosten die wij hebben gemaakt voor de cao door de politie zelf moet worden opgebracht. Toen wij de cao afsloten, was namelijk de verwachting dat de ontwikkeling van de lonen in de markt positief zou zijn. Onze systematiek zit zo in elkaar, dat in dat geval de sectorminister, in dit geval de minister voor de politie, van de minister van

Ter Horst

Financiën het bedrag krijgt dat daarvoor staat. Dat geldt overigens niet alleen voor de minister die over de politie gaat, maar ook voor de minister die over onderwijs gaat of de minister die over defensie gaat. Toen de economische crisis een feit was en de ontwikkelingen van de lonen in de markt terugliep, was het bedrag dat beschikbaar was voor een cao zoals voor de politie, minder dan gedacht.

Je kunt dan twee dingen doen. Je kunt inbreken in de cao en ervoor zorgen dat de kosten van die cao daardoor omlaag gaan, of je kunt op een andere manier dat geld vrijmaken. Ik heb gemeend, en ik denk dat ik daarin de opvatting van de meerderheid van de Kamer deel, dat het onverstandig en onwenselijk zou zijn om in te grijpen in de cao van de politie, juist omdat wij het met zijn allen eens waren dat wij voor politieagenten, die dagelijks het werk doen dat ze moeten doen, een goede cao moesten afsluiten. Dat hebben we gedaan. Dat kost extra geld, namelijk 81 mln. meer dan waarop we gerekend hadden. Dat betekent dat als je niet wilt ingrijpen in die cao, je 81 mln. moet vrijmaken uit de politiebegroting. Dit is nog maar een deel van het probleem. Zo zijn er nog een aantal andere problemen, maar dit is een groot onderdeel daaruit. Er waren partijen die vonden dat de minister een nog betere cao had moeten afsluiten; dan hadden we nu een nog groter probleem gehad.

De voorzitter: De heer Van Raak wil interrupteren, maar dat sta ik niet toe. We hebben zojuist de afspraak gemaakt dat we de minister de kans zouden geven om eerst te antwoorden.

Minister Ter Horst: Voorzitter. Ik probeer aan te geven dat het kabinet een afgewogen keuze heeft gemaakt in de wijze waarop ze de begroting voor 2010 heeft vormgegeven. Dat betekent dat iedereen een beetje pijn moet lijden. Ik kan nu juist aangeven dat het kabinet heeft gemeend dat er zo min mogelijk op de politie moest worden bezuinigd, omdat niet alleen ik, maar ook de andere leden van het kabinet de politie en veiligheid van groot belang vinden. Dat neemt niet weg dat de politie het in de komende jaren met 190 mln. minder zal moeten doen.

De korpsbeheerders en ik hebben lang ons hoofd gebroken over de vraag op welke wijze we die 190 mln. kunnen vrijmaken zonder dat het ten koste gaat van de kern van het werk van de politie. Ik denk, en zo heb ik de Kamer vanavond ook verstaan, dat de kern van het werk van de politie het blauw op straat en de recherche is. Dat is een wat simpele weergave, maar dat is waar het bij de politie im grossen ganzen om gaat. Ik heb samen met de korpsbeheerders afgesproken dat wij de komende tijd voorstellen zullen ontwikkelen waarvan het uitgangspunt is dat er geen vermindering zal komen van het blauw op straat en ook geen vermindering van de recherche. Wij noemen dat de operationele sterkte. Ik heb de Kamer ook gezegd dat dit mijn uitgangspunt is: niet minder operationele sterkte bij de politie. Dat geldt ook voor de korpsbeheerders en daar hebben we elkaar ook op gevonden. Ik ben dan ook blij te kunnen zeggen dat de korpschefs en de Raad van de Hoofdcommissarissen zich ook geheel achter het akkoord hebben geschaard.

Wil je die operationele sterkte echter op peil houden, dan moet je dat geld op een andere wijze vinden. De manier om dat geld te vinden zonder de operationele sterkte aan te tasten, is om dat te doen bij de bedrijfs-

voering van de politie. Dat past heel goed bij de voorstellen die de minister van Justitie en ik aan de Kamer hebben gezonden. Het wetsvoorstel ligt er nog niet, maar ik heb wel gemeld wat de kern daarvan is. Ik ben er zeer van overtuigd dat het ook mogelijk is om dat geld vrij te maken door een betere samenwerking tussen politiekorpsen op de bedrijfsvoering. Een aantal leden van deze Kamer heb ik ook in die richting gehoord. Wij kennen allemaal de voorbeelden van rijopleiding, de schietopleiding of de werving. Er is al afgesproken om alle 26 korpsen dat samen te laten doen, maar het gebeurt vaak niet. Daarmee zou een grote winst kunnen worden geboekt.

Men kan mij verwijten dat ik dit uit de duim zuig. Dat is ook de reden waarom de korpsbeheerders en ik de zogenaamde feasibility studies hebben laten doen. Uit het rapport van KPMG blijkt dat het goed denkbaar is om de bedrijfsvoering te centraliseren. Ik bedoel dan niet dat zij moet worden ondergebracht bij Binnenlandse Zaken of bij een ander ministerie. Als je daar alle korpsen gezamenlijk verantwoordelijk voor maakt, is het mogelijk om een groot bedrag te bezuinigen. Mevrouw Verdonk heeft gezegd dat een derde van de 52.000 politiemensen achter een bureau zit. Dat is nu juist het punt: wij willen het aantal mensen dat achter het bureau zit en de gelden daarvoor terugbrengen. Dat werk is wel belangrijk, maar het kan op een andere manier worden georganiseerd, zodat de politie op straat en de recherche hun werk kunnen doen. Nogmaals, ik ben er zeer van overtuigd dat dit gebeurt.

In de afgelopen maanden is de neiging ontstaan om allerlei dingen die niet goed gaan bij de politie te koppelen aan bezuinigingen. Er gaan wel eens dingen mis, maar ik hoop dat de Kamer met mij de onzuiverheid van die redenering kan beoordelen. Wij weten namelijk allemaal dat het budget van de politie in 2002 3,6 mld. was, terwijl het in 2008 4,8 mld. was. In zes jaar tijd is dat met 1,2 mld. gestegen. Ook het huidige aantal fte's in vergelijking met vorig jaar ligt 300 hoger. Ik begrijp de neiging wel om te zeggen dat het door de bezuinigingen komt als iets niet goed gaat, maar over welke bezuinigingen wordt dan gesproken? Niet over bezuinigingen waar we het nu over hebben, want die zijn nog niet gematerialiseerd en je kunt niet met vooruitwerkende kracht zeggen dat het een probleem is. Dat kan het niet zijn. Misschien kan worden gezegd dat het door de bezuinigingen op de politie komt die dit kabinet bij zijn aantreden heeft gerealiseerd, namelijk 100 mln., maar ook dat klopt niet. Mevrouw Kuiken zei namelijk terecht dat dit kabinet inderdaad is begonnen met 100 mln. bezuiniging, maar dat daartegenover een intensivering van 190 mln. stond. Daar kan het dus ook niet aan liggen. Ik vraag de Kamer dan ook om zich bij een dergelijke gemakkelijke redenering af te vragen over welke bezuinigingen het dan eigenlijk gaat.

De heer Van Raak heeft naar de operationele sterkte gevraagd. Hij noemde een paar elementen, zoals handhaving, opsporing, noodhulp en basispolitiezorg. Ik kan nu de definitie van operationele sterkte niet geven. Dat heb ik ook tijdens het algemeen overleg gezegd. Samen met de korpsbeheerders gaan wij een operationele definitie maken – sorry voor het dubbele woord – van de operationele sterkte. Met andere woorden: wij gaan precies bepalen wat wij onder de operationele sterkte verstaan. Dat doen wij omdat ik op dat punt afrekenbaar ben. De heer Brinkman noemde dit terecht.

Ter Horst

Als ik zeg dat ik garandeer dat de operationele sterkte op peil blijft, dan moet ik die operationele sterkte ook kunnen meten. Dat is wat wij gaan doen. Dat heb ik al eerder met de korpsbeheerders afgesproken. Dat wil ik overigens ook zelf, want ik word er zo nu en dan een beetje iebelig van dat iedereen maar iets roept over operationele sterkte en overhead, terwijl wij geen van allen weten waar wij het precies over hebben. Daar moeten wij nu eens mee ophouden.

Er zijn vragen gesteld over wat er met de vermogens van de politie gebeurt. Wij proberen niet alleen meer samenwerking te creëren op het punt van de bedrijfsvoering – dat is een belangrijke reden voor bezuiniging – maar wij maken ook 400 mln. vrij; structureel is dat 40 mln. per jaar. Wij doen dit op een speciale manier. Ik weet niet of de Kamer wil weten hoe het technisch precies zit, maar het gaat erom dat het geld dat nu in gebouwen van politiekorpsen zit, wordt omgezet in leningen bij de Staat. Je zou kunnen zeggen dat de korpsen een hypotheek nemen. Ik weet niet of dit helemaal juist is, maar dan begrijpen wij wel waar het om gaat. Daar moeten de korpsen natuurlijk rente over betalen. De afspraak die ik met de minister van Financiën heb gemaakt, is dat hij bereid is om die rente voor tien jaar te vergoeden. Dat is overigens ook baar geld. Misschien mag ik dat ook nog even zeggen. Dat kost de korpsen niets.

Wat doen wij met dit geld? Dat gebruiken wij voor de oplossing van de problematiek waar wij het hier over hebben.

De **voorzitter**: Is dit een goed moment voor een rondje vragen?

Minister **Ter Horst**: Ja, dan kan ik ook even ademhalen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Raak, als ik u was, zou ik gewoon gaan zitten en een paar aantekeningen maken. Dan kunnen wij een rondje vragen in.

De heer **Van Raak** (SP): Die aantekeningen heb ik al gemaakt. De minister werd een beetje ielerig zei ze.

Minister **Ter Horst**: Iebelig!

De heer **Van Raak** (SP): Ik word ook een beetje iebelig, terwijl ik niet eens weet wat het is, maar ik voel het toch zo. De minister is er zeer van overtuigd dat dit niet ten koste gaat van blauw op straat, maar zij heeft geen idee wat de definitie is van operationele sterkte. Dat moet nog worden onderzocht. Of ook kan waar de minister van overtuigd is, wordt volgend jaar onderzocht. Er wordt onderzocht of dit allemaal wel kan, dat moet van de burgemeesters. Dus wij hebben geen definities en wij moeten nog wachten op een onderzoek. Waarom gaan wij nu bezuinigen en wat zijn dat voor bezuinigingen? Politiebureaus moeten een hypotheek nemen en dan gaat het geld naar de minister en dan zitten de bureaus met een schuld. De rente wordt vergoed, maar hoe zit het met de aflossing? Dat is het verplaatsen van schulden. Gemeenten moeten nu de gaten gaan dichten. De minister gaat straks minder uitgeven en de gemeenten meer. Het is rommelig. Het slaat nergens op. De overtuiging van de minister is nergens op gebaseerd. Zij is ook de enige in Nederland die deze overtuiging heeft. Waar komt die overtuiging vandaan?

Met welke knuppel heeft de minister de burgemeesters de afgelopen uren geslagen waardoor zij morgen "ja" dreigen te zeggen? Voor vandaag zeiden ze nog allemaal "nee".

Minister **Ter Horst**: De heer Van Raak vindt het rommelig. Als hij het niet precies begrijpt, lijkt mij dat nog geen reden om te zeggen dat het rommelig is. De wijze waarop wij een hypotheek leggen op de vermogens van de politie is een zeer geaccepteerde financieringsconstructie. Het mooie is nu juist dat de rente door de minister van Financiën wordt betaald. In feite is dat een bijdrage van Financiën aan de politie in Nederland. Deze maatregel kost de politie niets. Daar heb ik de korpsbeheerders van kunnen overtuigen. Zij hebben daar geen last van. Zij hoeven de financiering daarvan evenmin te dragen. Ook voor de korpsbeheerders was niet onmiddellijk duidelijk wat de bedoeling was, maar uiteindelijk heb ik hen ervan kunnen overtuigen dat het een goede methode is. Wij hebben afgesproken dat ik niet ga zeggen hoeveel een bepaald korps moet inleveren uit zijn vermogen. Dat mogen de korpsen gezamenlijk doen. Alleen als ze daar niet uitkomen, moet ik mijn verantwoordelijkheid nemen.

Mag ik even iets over dat vermogen zeggen? Mevrouw Kuiken vroeg hoe het komt dat die vermogens zo verschillen. Dat is voor een deel historisch te verklaren, bijvoorbeeld vanwege de overgang van de gemeentepolitie naar de regiopolitie destijds. Ook de boekwinsten die door de verkoop van gebouwen zijn gerealiseerd, leiden tot de verschillen in vermogens. Ik hoorde ook in de bijdrage van een van de anderen dat het lijkt alsof het vermogen van de politie iets is wat zij zelf heeft verdiend en wat ik haar nu ga afpakken. Ook het vermogen van de politie is echter gewoon gemeenschapsgeld. Over wat daarmee gebeurt, mogen u en ik een oordeel hebben. Dat heeft dus niets te maken met afpakken en er hoeven geen gebouwen te worden verkocht. De korpsen merken daar helemaal niks van. Het is een belangrijke bijdrage, namelijk 40 mln., aan de oplossing van deze problematiek.

De **voorzitter**: De heer Van Raak, kort.

De heer **Van Raak** (SP): De minister gooit een bezuiniging van 190 mln. over de schutting van de politie. Zij krijgt daar gratis en voor niks een boekhoudkundige truc bij. Wat wij belastingbetalers ermee opschieten, weet ik niet, want het is schuiven met geld. Waarom komt de minister echter niet met meer plannen? Als zij daarvan overtuigd is – wat zeg ik? – zeer overtuigd is – ik mocht namelijk mee schrijven van de voorzitter – kan die overtuiging dan ook enige inhoud krijgen? Waar zijn de voorstellen van de minister? Wanneer gaat zij verantwoordelijkheid nemen en de minister van politie worden, in plaats van getallen over de schutting van de politie te gooien, waardoor die mannen en vrouwen het allemaal zelf maar moeten uitzoeken?

Minister **Ter Horst**: Ik bestrijd het beeld dat de heer Van Raak schetst. Het doet ook ontzettend veel afbreuk aan de bijdrage die het Korpsbeheerdersberaad en alle korpsbeheerders in Nederland bereid zijn te leveren. Wij hebben gezegd dat wij samen deze operatie gaan uitvoeren en dat wij ervoor gaan zorgen dat er 190 mln. wordt vrijgemaakt in de begroting van de politie zonder

Ter Horst

dat dit ten koste gaat van de operationele sterkte. De wijze waarop wij dat gaan doen, hebben wij heel zorgvuldig met elkaar besproken. De eerste stap daartoe is de visibility study van KPMG, waaruit blijkt dat het heel goed mogelijk is dat je zeer grote bedragen kunt bezuinigen als je op het gebied van inkoop, personeelszaken en ICT met 26 korpsen samenwerkt en je daar een gemeenschappelijke dienst van maakt. Dat is de eerste stap die de korpsbeheerders en ik hebben gezet. De tweede stap zal zijn dat wij gaan besluiten om tot zo'n gemeenschappelijke dienst te komen om die taken uit te voeren.

Mevrouw **Griffith** (VVD): Het is terecht dat u het cao-akkoord niet openbreekt. U zou daar de handen ook niet voor op elkaar krijgen. In voorgaande jaren is er wel gecompenseerd door het kabinet. Ik heb daar vragen over gesteld. Voor welk deel heeft het kabinet de korpsen en de gemeenten gecompenseerd?

U hebt het over de politiesterkte. Die is dan eigenlijk bijna al gehaald. Hoe kunnen er dan toch 885 vacatures zijn op dit moment? Ondanks dat de sterkte is gehaald in uw beleving, zijn er toch bijna 900 vacatures. Daar zou ik graag een verklaring voor willen hebben.

U zegt: ik heb geïntensiveerd en daarnaast een taakstelling opgelegd. Amsterdam groeit dan wel, maar toch zijn er korpsen die helemaal op nul uitkomen. Dat is mijn derde vraag.

Mijn vierde vraag is deze, want het moest kort van de voorzitter. Ik hoor u zeggen dat u uw verantwoordelijkheid neemt als het allemaal niet lukt. Kunt u aangeven wat u daar precies onder verstaat?

Minister **Ter Horst**: Mevrouw Griffith vraagt mij hoe het zit met de compensatie van die cao. In normale tijden, waar wij nu echter niet in leven, wordt dat bedrag volledig gecompenseerd. Als je een cao voor een jaar afsluit, wordt een vergelijking getrokken met de markt. Een afgeleide daarvan is het bedrag dat je krijgt, in dit geval voor de politie. Als in de markt de loonstijging 2% bedraagt, kun je ook bij de politie 2% realiseren. Dit krijg je dan ook volledig betaald. De cao die ik met de politie heb afgesloten, liep over een periode van vier jaar. Wij dachten dat de markt zich op dezelfde manier zou ontwikkelen als de cao die wij met de politie hebben afgesloten. Niemand had natuurlijk rekening gehouden met het feit dat na het eerste jaar de boel in elkaar zou storten en er geen sprake meer zou zijn van een loonsverhoging van 2% per jaar, maar veel minder dan dat. Dit houdt in dat ik van Financiën niet meer het volledige bedrag vergoed krijg. Overigens hebben mijn collega's van bijvoorbeeld OCW en van Defensie precies hetzelfde probleem als ik. Het gaat om een bedrag van 81 mln. dat ik niet meer van Financiën vergoed krijg. Datzelfde bedrag moet ik vrijmaken uit de politiebegroting, als ik niet wil ingrijpen in de cao. En dat wil ik niet.

Mevrouw **Griffith** (VVD): En de rest van de 220 mln.? Volgens mij ging het in het kader van de cao namelijk om een bedrag van 220 mln.

Minister **Ter Horst**: Dat bedrag staat misschien beter in uw hoofd dan in het mijne. In ieder geval kunt u concluderen dat de rest van dat bedrag gewoon via de

gebruikelijke systematiek via Financiën op de begroting van BZK is gekomen.

Voorzitter. Mevrouw Griffith heeft verder gevraagd hoe het mogelijk is dat er zoveel vacatures zijn. Dat is ook een reden voor het doen van het normkostenonderzoek. Iedereen hier koppelt de hele wereld aan dat normkostenonderzoek, maar het is al de vierde keer dat dit wordt gedaan. Het is al heel vaak gebeurd dat wij een analyse maken van de kosten van een politieagent. Je zou dan misschien zeggen dat dit simpel is: dat is zijn salaris. Dat is echter niet zo. Een politieagent heeft een deel van een autootje, een uniform en begeleiding bij personeelszaken. Er komen dus een heleboel dingen bij het salaris. Een normkostenonderzoek houdt in dat je voor al die bijkomende zaken bepaalt wat het normbedrag moet zijn. Als je dat bedrag optelt bij het gemiddelde salaris van een politieagent, weet je wat de normkosten voor een politieagent zijn. Wij hebben dit al een aantal keren gedaan, omdat de normkosten van jaar tot jaar verschillen. De uniforms worden bijvoorbeeld duurder, er moeten weer auto's worden aangeschaft et cetera.

Mevrouw **Griffith** (VVD): Ik had het over de vacatures.

Minister **Ter Horst**: Mijn excuses. Er zijn korpsen die zeggen dat zij op papier wel recht hebben op een bepaald aantal fte's, maar dat zij niet het geld hebben om die fte's te betalen. Zij hebben vacatures, omdat zij te weinig centjes hebben om die mensen te betalen. Dat kan wel zo zijn, maar ik vraag dan aan die korpsen of zij hun geld dan wel op een goede manier uitgeven. Het is toch ontzettend jammer dat er nog steeds korpsen zijn die geld besteden aan de eigen werving van politieagenten, terwijl er landelijk wordt geworven. Als dat geld niet aan de eigen werving wordt besteed, heeft men geld om een extra agent in dienst te nemen. Daar willen wij juist naartoe. Wij brengen het bedrag dat in heel Nederland beschikbaar is voor alle dingen die door korpsen nog afzonderlijk worden gedaan, sterk terug. Daardoor heb je voldoende geld om de operationele sterkte op peil te houden en zullen er ook geen vacatures meer zijn.

Voorzitter. Mevrouw Griffith heeft verder gezegd dat sommige korpsen een probleem hebben. In Nederland kan echter elk korps met een probleem aankloppen bij BZK. De mogelijkheid is dat korpsen ook een bijdrage krijgen, die overigens wordt opgebracht uit het totale budget. Dat is heel solidair, want dat wordt in feite opgebracht door de andere korpsen. Wij proberen dat aantal zo klein mogelijk te maken. Wij kijken dus ook mee naar de wijze waarop het geld wordt uitgegeven. Wij proberen een korps ook te helpen om ervoor te zorgen dat het zo snel mogelijk uit die achterstands-situatie komt.

Er is gevraagd wat ik bedoel als ik zeg dat ik mijn verantwoordelijkheid neem. Dat is nogal duidelijk. Ik heb gezegd dat ik de garantie geef dat de operationele sterkte op peil blijft. Ik heb een overeenkomst gesloten met de korpsbeheerders: het onderhandelingsakkoord. De Kamer weet dat ik dat nog niet aan haar ter beschikking heb willen stellen, omdat ik dit niet netjes vind, aangezien de korpsbeheerders er nog over spreken. Ik kan wel zeggen dat daarin ook staat dat de komende jaren gemiddeld 1600 mensen naar school zullen worden gestuurd. Dat brengt mij direct bij het punt van de heer Brinkman die stelt dat er nu nog maar 1100 aanmeldingen zijn. Dat is

Ter Horst

waar. Ik heb de garantie van de korpsbeheerders dat de komende drie jaar gemiddeld 1600 mensen naar school worden gestuurd. Dat heb ik ook nodig, want zoals de heer Brinkman terecht opmerkt, is het niet de minister die mensen naar school stuurt, maar dat zijn de korpsen. Daarom had ik van de korpsen de garantie nodig dat zij de komende drie jaar gemiddeld 1600 aspiranten naar school sturen. Als ik die garantie niet kan waarmaken, sta ik hier in een debat om dat met de Kamer te bespreken.

Mevrouw **Griffith** (VVD): Dat is niet wat ik bedoelde. De minister zegt met grote stelligheid dat de bezuiniging niet ten koste gaat van blauw op straat. Wanneer in maart uit het onderzoek blijkt dat de korpsen het niet zelf kunnen betalen, vraag ik haar of zij naar de minister van Financiën gaat om het geld daar te halen. Verbindt zij aan de uitkomst van dat onderzoek haar politieke lot? Ik hoef hierop geen zucht maar liever een rechtstreeks antwoord.

Minister **Ter Horst**: Ik zucht niet om wat mevrouw Griffith zegt, maar omdat het goed is om te beseffen dat de tijd om geld te gaan vragen toch echt wel voorbij is. Volgende week dinsdag is het Prinsjesdag. Dan zal duidelijk worden dat het er niet meer om gaat hoe het geld wordt verdeeld, maar dan gaat het er alleen nog maar om hoe wij erin slagen om de collectieve voorzieningen die wij in Nederland hebben zo veel mogelijk op peil te houden met het geld dat daarvoor beschikbaar is.

Mevrouw **Griffith** (VVD): Ik kan hier geen genoeg mee nemen. De minister zegt heel stellig dat zij 100% zeker weet dat de bezuinigingen niet ten koste gaan van de operationele sterkte. Daarvoor staat zij garant. De korpschefs en de burgemeesters zeggen massaal dat zij die garantie niet voor hun rekening nemen. De minister stelt dat zij dat wel kan. Ik vraag haar nu heel duidelijk wat haar verantwoordelijkheden zijn. Wat gaat zij doen? Zij moet er niet omheen draaien en beweren dat het een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid is. Nee, zij garandeert dat het niet ten koste gaat van de operationele sterkte. Dan wil ik ook weten of zij als een blok achter de dienders gaat staan. Dat wil ik van de minister horen.

Minister **Ter Horst**: Mevrouw Griffith kan haar toonhoogte wel verhogen, maar dat maakt mijn antwoord niet vreselijk anders. In de eerste plaats is haar veronderstelling onjuist. Het is niet zo dat de korpsbeheerders zeggen dat het onmogelijk is de operationele sterkte op peil te houden. Dat is in het geheel niet waar. Als zij het onderhandelingsakkoord leest, zal zij dat ook merken. De korpschefs hebben gezegd dat de minister er in haar redenatie van uitgaat dat het geld dat nu beschikbaar is genoeg is voor 52.000 politieagenten. Dat heeft te maken met de normkosten die je rekent voor één politieagent. Zij willen opnieuw een normkostenonderzoek laten doen. Ook de korpschefs gaan ervan uit dat wij de operationele sterkte ...

Mevrouw **Griffith** (VVD): Maar daar draait het juist om! De korpsen zeggen dat zij het niet kunnen betalen. Wat dan?

De **voorzitter**: Nee, mevrouw Griffith, u moet zich aan

de spelregels houden. U heeft drie keer de kans gekregen.

De heer **Brinkman** (PVV): De minister zegt dat de Raad van Hoofdcommissarissen akkoord is met de bezuinigingen en ervan overtuigd is dat het geen consequenties heeft voor blauw op straat. Ik wil toch even citeren uit de brief van de Raad van Hoofdcommissarissen, gericht aan de voorzitter van het Korpsbeheerdersberaad van 21 augustus 2009. Ik heb het zojuist rondgeleid. "Vanwege de actuele extra bezuinigingen zullen additionele besparingen in het materiële uitgavenpatroon worden gezocht." Onderaan staat vervolgens "Dat betekent dat korpsen om de begroting sluitend te krijgen noodgedwongen zullen moeten ingrijpen in de personele component. Het aantal te schrappen functies varieert van 100 tot 800 per korps. Voor politie Nederland gaat het in totaal om een vermindering van de feitelijke sterkte van 3500 tot 4500 fte."

Wat is het nou? Is dit de waarheid, staat de minister ons voor te liegen of kan zij dat onderzoek beter laten? Dit zijn volgens mij de deskundigen. Dat normonderzoek zal met hen gedaan worden en het uiteindelijke resultaat zal dezelfde uitkomst hebben als die zij op 21 augustus hebben voorgehouden. Vindt de minister ook niet dat wij er beter mee kunnen stoppen? Veeg die bezuinigingen van tafel, minister, u hebt voor Prinsjesdag nog een paar dagen en ga dit oplossen. In deze brief staat namelijk wat de HC's ervan vinden.

Minister **Ter Horst**: Voorzitter. Dit is een brief aan het Korpsbeheerdersberaad. Ik ken die niet, omdat mijn gesprekspartners de korpsbeheerders zijn en van de voorzitter van het Korpsbeheerdersberaad heb ik vernomen dat de Raad van Hoofdcommissarissen zich geheel achter het akkoord heeft geschaard. Ik lees steeds voor wat er staat.

De heer **Van Raak** (SP): Ongelooflijk!

De heer **Brinkman** (PVV): Dus er zit iemand te liegen.

Minister **Ter Horst**: Niet te liegen.

De heer **Brinkman** (PVV): Jawel!

Minister **Ter Horst**: Dat lijkt mij in het geheel niet aan de orde. Het gaat erom dat wij een proces ingaan. Wij willen dat de operationele sterkte bij de politie op peil blijft. Dat is het uitgangspunt. Bij de politie moet wel voor 190 mln. bezuinigd worden. Ik heb aangegeven dat wij 40 mln. halen bij de post gebouwen. Dat betekent dat er nog een bedrag van 150 mln. overblijft. Dat moeten wij bij de politie halen.

De heer **Brinkman** (PVV): U zegt dat de Raad van Hoofdcommissarissen zich achter uw bezuinigingen schaaft.

Minister **Ter Horst**: Ja.

De heer **Brinkman** (PVV): Uit de brief blijkt klip en klaar dat dat niet zo is. Hebt u al die 26 HC's opgebeld? Nee. U spreekt over de HC's, maar niet met de HC's. U spreekt met het Korpsbeheerdersberaad. Ik heb u al honderdduizend keer gezegd: doe dat niet. Als u wilt onderhandelen

Ter Horst

met de korpschefs, ga dan met hen aan tafel zitten en spreek niet met ze via het Korpsbeheerdersberaad. U verschuilt zich altijd achter de afspraak met hen. Nogmaals, ga bij de korpschefs na of wat in de brief aan het Korpsbeheerdersberaad staat, klopt. Als wij dat weten, zijn wij er uit. Dan hoeft u dat onderzoek niet meer te laten doen.

Minister **Ter Horst**: Mijnheer Brinkman, de minister praat met het gezag en het gezag bestaat uit de korpsbeheerders. Zij zijn verantwoordelijk voor de politie. Ik praat ook met burgemeesters en niet met de gemeentesecretarissen. Niet omdat zij in Nederland geen belangrijke mensen zijn, maar omdat onze verhoudingen dit met zich meebrengen. Ik heb een onderhandelingsakkoord gesloten met het dagelijks bestuur van het Korpsbeheerdersberaad. Ik hoop dat morgen de korpsbeheerders daarmee instemmen. Nogmaals, de voorzitter van het Korpsbeheerdersberaad heeft mij laten weten dat de Raad van Hoofdcommissarissen zich geheel kan scharen achter het onderhandelingsakkoord. Ik ben daar blij mee, want dit betekent dat wij eendrachtig kunnen doorgaan en niet bij de operationele sterkte, maar wel bij de bedrijfsvoering geld kunnen vrijmaken, zodat de politie gewoon haar werk kan doen.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Ik begrijp de zorg van de minister als zij zegt dat wij ook op onze overheidsfinanciën moeten letten. Wij hebben een tekort van 365 mld. en wij willen de voorzieningen zo goed mogelijk op peil houden. Mijn eerste vraag aan de minister is dan: neemt u de bezuinigingen voor het komende jaar op in de begroting?

Minister **Ter Horst**: Natuurlijk. Het kan toch niet zo zijn dat er een begroting met een gat wordt ingediend. Als ik deze bezuiniging niet opneem, dan doet de minister van Financiën dat wel.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Wij hebben het over een voorwaardelijke overeenkomst. Dat betekent dat er nog geen zekerheid is en wij niet weten of de bezuinigingen uiteindelijk door kunnen gaan. Uit het onderzoek kan naar voren komen dat er niet voldoende blauw op straat zal zijn of dat er niet voldoende rechercheurs zullen zijn.

Minister **Ter Horst**: Voorzitter. Ik meen dat de Kamer te veel waarde hecht aan het normkostenonderzoek. Met de korpsbeheerders heb ik afgesproken dat wij een weg gaan vinden om de bezuinigingen die gerealiseerd moeten worden ook daadwerkelijk te realiseren. Ik zou geen knip voor mijn neus waard zijn als ik hier zou doen alsof die bezuinigingen niet gerealiseerd worden. Zo zit ik niet in elkaar. De bezuinigingen worden wel gerealiseerd, want er is geen enkele andere manier waarop het geld gevonden kan worden. Wij, de korpsbeheerders, de korpschefs en ikzelf, zullen ons inspannen om dat geld vrij te maken. Wij zullen zo weinig mogelijk inhouden, zodat de mensen die op straat hun werk doen en de recherche daar geen last van hebben.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Kennelijk hadden wij een mooie begroting nodig. Nu de minister zich zo stellig uitlaat, snap ik werkelijk niet waarom in zo'n overeenkomst de voorwaarde is opgenomen van het uitvoeren van een onderzoek. Of er is onduidelijkheid en is daarom

gevraagd om een onderzoek, of er is geen onduidelijkheid. Dan moet de minister dat zeggen. Zij moet ons echter niet zomaar bezighouden, want dan wachten wij een half jaar op een onderzoek en weten wij een half jaar lang niet zeker of de bezuinigingen teruggedraaid moeten worden, terwijl ondertussen volgens het kabinet de begroting op orde is.

Minister **Ter Horst**: Mevrouw Koşer Kaya, dat is uw interpretatie. Het is niet een voorwaarde dat dit onderzoek plaatsvindt, maar het is een onderdeel van de afspraak die gemaakt is met het dagelijks bestuur van het Korpsbeheerdersberaad. Het is echter niet een voorwaarde die door de korpsbeheerders gesteld is.

Mevrouw **Azough** (GroenLinks): Ik heb hier het persbericht dat de korpsbeheerders ons hebben gestuurd. Daarin staat duidelijk dat de uitkomsten van het onderzoek begin volgend jaar bekend zullen worden. Tot die tijd maken de korpsbeheerders een voorbehoud omdat zij nu nog geen 100%-garantie kunnen geven over het behoud van de operationele politiesterkte op lange termijn. Dat is een zware verantwoordelijkheid van de korpsbeheerders en van u.

Ik ben tegen een spelletje van commissies en onderzoeken instellen die zaken alleen op de lange termijn vooruitschuiven. Mijn vraag is: wat zijn de gevolgen van een negatief kostenonderzoek voor wat u gaat doen om de politiesterkte op peil te houden?

Minister **Ter Horst**: Mevrouw Azough, u vraagt me iets waar ik geen antwoord op kan geven. Daar doen we nou juist dat onderzoek voor. Ik ben ervan overtuigd dat uit het normkostenonderzoek zal blijken dat de doelstellingen die wij hebben geformuleerd, zullen worden gerealiseerd. Zodra het onderzoek is afgerond, zal ik u daarvan op de hoogte stellen. Ik denk dat het niet zo zinvol is om met zijn allen te praten over iets waarvoor wij reden zien om een onderzoek te doen, maar waarvan we het resultaat nog niet kennen.

Mevrouw **Azough** (GroenLinks): Het resultaat heeft u tot nu toe altijd aangegeven. Het resultaat zou namelijk zijn dat er iets gedaan zou worden om die politiesterkte wel degelijk op peil te houden. Eigenlijk zegt u nu: ik zei de hele tijd dat ik mijn hand in het vuur zou steken, maar dat stelt uiteindelijk niet veel voor.

Minister **Ter Horst**: Nee, het is volkomen onterecht dat u die conclusie trekt. Ik heb gezegd dat wij moeten zorgen dat we 190 mln. vrijmaken en ik geef de garantie dat we die 190 mln. zullen vrijmaken zonder dat dit ten koste zal gaan van de operationele sterkte. Mocht blijken dat de resultaten van het normkostenonderzoek daar verandering in brengen, dan zal ik dat de Kamer zo snel mogelijk melden, maar ik heb er alle vertrouwen in dat dit niet het geval is.

De heer **Van der Staaij** (SGP): Wat is nu eigenlijk de betekenis van het onderhandelingsakkoord als op een vitaal punt een voorbehoud is gemaakt? Als het gaat om de omvang van de bezuiniging zegt de minister: het is slikken of stikken, want wij hebben vastgesteld dat dit moet gebeuren. Dan blijft over dat we het erover eens zijn dat de politionele sterkte niet aangetast mag worden. Is dat zoiets als de motie-Kant, waar iedereen zijn

Ter Horst

handtekening onder zet en we vervolgens maar moeten zien wat er in de praktijk mee gebeurt?

Minister **Ter Horst**: Ik vind het niet zo netjes tegenover de korpsbeheerders die morgen nog met elkaar vergaderen om nu alle onderdelen uit het akkoord dat ik heb gesloten met het dagelijks bestuur van het Korpsbeheerdersberaad hier neer te leggen. Ik heb al één bedrag aangegeven van de 190 mln. Dat is namelijk de 40 mln. op de gebouwen. In dit onderhandelingsakkoord staat klip en klaar welke maatregelen we gaan nemen en daar staan de bedragen bij. Bij elkaar opgeteld is dat het bedrag waar we het over hebben.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Ik heb een drietal vragen. De inzet van het kabinet is 25% minder criminaliteit en meer blauw op straat. Nou, dat was de inzet van de minister van BZK ook en die krijgt van de minister van Financiën te horen dat zij moet bezuinigen, want hij heeft 100 mld. aan die banken gegeven dus nou moet hij wat. De minister van BZK moet bezuinigen. Met die boodschap gaat de minister van BZK naar de korpsbeheerders en die zeggen: nee, dat gaat niet gebeuren. Tja, hoe komen we er dan uit in Nederland? Dan komt er een onderzoek. Maar ja, waarnaar moet dat onderzoek nu weer ingesteld worden? Nou, laten we dat maar doen naar de definitie van de operationele sterkte. Dat is natuurlijk flauwekul, want we hebben dat KPMG-onderzoek en je kunt in grote lijnen zeggen dat als je de totale capaciteit neemt van het korps en je trekt daar al die PIOFAH-functies van af, je dan ongeveer de operationele sterkte overhoudt. Daar hoeft je geen onderzoek meer voor te laten doen. Dus mijn conclusie is: de minister gaat gewoon door met bezuinigingen en met dat onderzoek legt zij een rookgordijn.

Minister **Ter Horst**: Ja, voorzitter, dit is eigenlijk meer een stelling dan een vraag. Wat kan ik daarop zeggen? Nogmaals, ik wil dat proces heel zorgvuldig in. We hebben nu een indicatie gekregen van KPMG dat het goed denkbaar is dat je veel geld verdient als je die bedrijfsvoering centraliseert, onder de verantwoordelijkheid brengt van de korpsen. Ik moet het Kamerlid nog tegenkomen die dat geen goede zaak vindt en die vindt dat we dat geld zouden moeten verdienen op de operationele sterkte.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): De minister weet nu ineens wel wat operationele sterkte is. Dat wist zij net niet, want daarnaar moet onderzoek worden verricht. Dat bewijst nogmaals dat dit onderzoek gewoon flauwekul is. Die bezuinigingen gaan door. Het ergste is dat de minister steeds spreekt over 190 mln., maar die 190 mln. wordt pas bespaard in 2014. Dat is dus bij een volgend kabinet. De minister laat dus als erfenis een totaal failliet politiekorps achter.

Minister **Ter Horst**: Het is maar hoe je het bekijkt. Ik zou het anders omschrijven. Ik neem namelijk de verantwoordelijkheid om voor de komende jaren samen met het Korpsbeheerdersberaad voorstellen te doen om ervoor te zorgen dat er ook in 2014 voldoende operationele sterkte is, terwijl het toch mogelijk is geweest om die 190 mln. vrij te maken.

Ik maak nog één opmerking hierover. 190 mln. is natuurlijk veel geld, maar wij spreken wel over een

budget van 4,8 mld. Het is niet 190 mln. van 300 mln. Het is 190 mln. van 4,8 mld. Als je dat in percentages uitdrukt, blijkt dat het misschien toch wel goed is om die nuance even te maken.

De **voorzitter**: Laatste keer, mevrouw Verdonk.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Weet de minister dat het nu zo is dat in een gebied waarin zo'n 60.000 burgers wonen 's nachts één politie-auto rondrijdt, met daarin één agent die drie maanden ervaring heeft en een aspirant? Weet de minister dat dit schering en inslag is bij het Nederlandse politiekorps? Durft deze minister dan alsnog te bezuinigen?

Minister **Ter Horst**: Mevrouw Verdonk, ik kom heel vaak bij de politie, dus ik weet ook dat er plekken zijn waar de wens groot is dat er meer mensen zijn; laat ik het dan zo zeggen. Dat is nou juist mijn drijfveer om ervoor te zorgen dat wij de bedrijfsvoering in de klauw krijgen. De Kamer zal het niet altijd met enthousiasme zeggen, maar ik merk dat zij ook weet dat er bij de politie geld te verdienen is. De heer Brinkman is daar vaak een goede vertolker van. Daar gebeuren dingen die niet nodig zijn en die beter samen gedaan kunnen worden. Dat scheelt ontzettend veel. Daar wil ik van af; ik wil dat een en ander zo lean-and-mean mogelijk wordt, dat er zo weinig mogelijk geld gaat naar de bedrijfsvoering. Dat probleem van 190 mln. lossen wij dan op. Als wij dat goed doen, houden wij geld over en dat geld kunnen wij besteden aan de dingen waar het bij de politie echt om gaan en dat is blauw op straat en recherche.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Voorzitter ...

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, zoudt u uw betoog willen afronden?

Minister **Ter Horst**: Graag. Wij hebben vast allemaal nog wel iets anders te doen vanavond.

De **voorzitter**: Mevrouw Verdonk, ik behandel u hetzelfde als iedereen. Ik geef u drie keer de gelegenheid om te interrumperen. Bij de laatste keer heb ik gezegd dat het de laatste interruptie was. Dan gaat u toch een vierde keer beginnen, maar dat lukt dus niet bij deze voorzitter.

Het woord is nu weer gewoon aan de minister.

Minister **Ter Horst**: De heer Çörüz heeft gevraagd hoe de minister gaat controleren dat er een agent op straat is. Ik heb al eerder in een algemeen overleg gezegd dat wij een onderzoek gaan uitvoeren naar de tijdsbesteding. Wij praten er vaak over hoe vaak de agenten nu op straat zijn. De een zegt 60%, een ander zegt 80% en weer een ander zegt 40%. Ook dat gaan wij gewoon tellen. Dan kunnen wij met elkaar op een goede manier de discussie hierover voeren.

Mevrouw Griffith heeft gevraagd wanneer het onderzoek naar de functiewaardering klaar is. Dat onderzoek loopt. Dat doen wij in overleg met de bonden en misschien ook in overleg met de ondernemingsraad. Dat laatste weet ik niet helemaal zeker, maar wij doen het in ieder geval in overleg met de bonden. Er is discussie geweest over de vraag welke cijfers wij nu precies willen

Ter Horst

hebben. Ik ga ervan uit dat de uitkomst van dat onderzoek er voor het einde van dit jaar zal zijn.

De heer Brinkman heeft nog een vraag gesteld over de salarissen van de topfunctionarissen bij de politie. Naar ik meen, hebben wij daarover in het AO al uitgebreid met elkaar van gedachten gewisseld. Hij weet dat ik een eind in zijn richting kom en dat ik bezig ben om daarin verandering aan te brengen.

Mevrouw Kuiken heeft nog gevraagd hoe het zit met de vermindering van de administratieve last. Dat lijkt een technisch oninteressante vraag, maar hij is van groot belang. Dat gaat immers juist over het papierwerk van de politie, dat wij willen verminderen zodat de politie meer tijd op straat kan doorbrengen. De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken houdt zich op dit moment bezig met gebruiksvriendelijke automatiseringssystemen, het laten verdwijnen van onbegrijpelijke formulieren, een duidelijke informatieverstrekking aan het Openbaar Ministerie enzovoort. Zo zijn er nog een aantal dingen om te zorgen dat een politieagent zo weinig mogelijk tijd kwijt is met de formulieren. Dat is de doelstelling. Ook op dat punt is nog een heleboel winst te boeken. Als u dat wilt, zal ik u daarover informeren.

Voorzitter. Ik hoop dat ik op de vragen en opmerkingen van de Kamer ben ingegaan. Nogmaals, het onderhandelingsakkoord is er wel en wordt morgen besproken door de korpsbeheerders. Ik hoop op een goed resultaat, dat uiteraard meteen daarna beschikbaar zal zijn voor de leden van de Kamer.

De heer **Çörüz** (CDA): Voorzitter. Ik heb een vraag over de financiën, allereerst over dat normkostenonderzoek. De minister zegt dat daar niet veel van verwacht moet worden, maar waarom laat ze dan een onderzoek doen? Er kunnen twee uitkomsten zijn: of onze agenten zijn te duur of zij zijn te goedkoop. Wat gaat de minister doen? Gaat ze bijplussen of gaat ze weer afromen?

De tweede vraag betreft die 40 mln. in gebouwen. Ik begrijp dat niet. Kan de minister mij aangeven wat het vermogen is van de 26 korpsen, korpsen die geen vermogen hebben? Hoe moet ik dat nu praktisch zien? Als ik naar de bank ga voor een hypotheek, moet ik rente betalen en aflossen. Het is mooi dat de rente wordt gecompenseerd, maar hoe zit het nu? Komen de gebouwen nu op de balans bij Financiën? Ik begrijp het niet. Is het nu een schenking? Men krijgt een bedrag van Financiën – zo begrijp ik het – maar dat moet men in de tijd aflossen. Krijgt Financiën dan een soort hypothecaire eerste inschrijving? Hoe zit dat nu?

Minister **Ter Horst**: U hebt gevraagd of er korpsen zijn met veel vermogen en korpsen met weinig vermogen. Ik heb al gezegd dat ik met de korpsbeheerders heb afgesproken dat een bedrag van 400 mln. zal worden afgeroomd van de vermogens. Dat is ongeveer een derde van de vermogens. Houd u mij daar niet precies aan, maar zo staat het me bij. Als een korps geen vermogen zou hebben, dan valt er natuurlijk ook weinig af te romen. Daarom is het ook goed dat het Korpsbeheerdersberaad daar gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor neemt. Dan hoef ik het ook niet te doen. De korpsbeheerders willen dat ook graag. Het is dus goed denkbaar dat er 400 mln. wordt afgeroomd van de totale vermogens van de politie in Nederland. Dat gebeurt op zo'n manier dat het hun dus ook helemaal niets kost. Daar zitten zij ook echt als een bok op de haverkist. Zij

moeten kosten maken om dat bedrag te lenen. Dat is in ieder geval rente. En of het ook een deel van de aflossing is? Houd u mij ten goede, ik weet het niet. Wij hebben in ieder geval afgesproken dat de kosten die zij daarvoor maken, gecompenseerd worden door Financiën. Dat betekent dus ook dat het de korpsen zelf helemaal niets kost.

De termijn die daarvoor is afgesproken, is tien jaar. Ik heb tegen de korpsen gezegd dat zij in het onderhandelingsakkoord ook zullen zien dat ik de bereidheid heb om ook bij de minister van Financiën te bepleiten om dat voor een langere periode te doen.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Voorzitter. Ik heb nog een verduidelijkende vraag. Is dat niet gewoon lenen bij Financiën? Dat moet je toch vervolgens aflossen?

Minister **Ter Horst**: Zonder nu in details te treden, lijkt het mij van het grootste belang dat ik zeg dat het een constructie is die hun niets kost en die ons structureel 40 mln. oplevert om de problemen op te lossen. Daar zitten de korpsbeheerders natuurlijk ook bovenop. U moet dat dus ook zien als een bijdrage van Financiën aan de oplossing van deze problematiek.

De **voorzitter**: Ik dank de minister voor haar bijdrage in eerste termijn. Ik stel de collega's voor om een korte tweede termijn te houden. Zij krijgen in die tweede termijn één minuut spreektijd. Daar zal ik hen echt aan houden.

De heer **Van Raak** (SP): Voorzitter. Ik heb vier moties.

De **voorzitter**: Dan moet u snel lezen.

De heer **Van Raak** (SP): Wie neemt nu in Nederland de verantwoordelijkheid voor de politie? De minister zegt dat zij er zeer van overtuigd is dat deze bezuinigingen niet leiden tot minder blauw op straat. Zij leeft in een illusie. De burgemeesters hebben ons voortdurend gezegd: wat de minister wil kan niet, in mijn gemeente kost het tientallen tot honderden agenten. Het zal toch niet zo zijn dat diezelfde burgemeesters morgenvroeg de draai gaan maken! De korpschefs hebben gezegd: dit kan niet, het gaat ten koste van 4000 agenten. Het zal toch niet zo zijn dat zij die draai gaan maken? Wie staat er dan nog voor de politie in Nederland? Dat moeten wij dan maar doen, als Tweede Kamer. Ik dien mijn eerste motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat een onderzoek wordt uitgevoerd naar de gevolgen van de bezuinigingen voor de politiesterkte;

verzoekt de regering, de voorgenomen bezuinigingen te bevriezen tot de resultaten van het onderzoek bekend zijn,

Van Raak

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Van Raak, Brinkman, Griffith, Van der Staij, Verdonk, Azough en Koşer Kaya.
Zij krijgt nr. 144 (29628).

De heer **Van Raak** (SP): Wat ik niet wil, is gedoe over cijfers. Dat dreigt nu wel te komen, over operationele sterkte. Ik dien een motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de discussie over de bezuinigingen bij de politie dreigt te verworden tot een definitiekwestie;

verzoekt de regering, vóór de begrotingsbehandeling haar definitie te geven van "operationele sterkte",

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Van Raak. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 145 (29628).

De heer **Van Raak** (SP): Deze bezuinigingen zullen leiden tot minder agenten, maar ook minder korpsen en posten. Daarom dien ik een motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat politie in de buurt moet zijn;

verzoekt de regering, te voorkomen dat deze kabinetsperiode als gevolg van bezuinigingen op de politie politiebureaus en politiestructuur moeten sluiten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Van Raak. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 146 (29628).

De heer **Van Raak** (SP): Deze minister gaat straks weg, maar dan hebben wij wel een politie die is uitgekleed. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat na 2014 de bezuinigingen het hardst voelbaar zijn, de uitstroom bij de politie het hoogst zal zijn en de instroom uit de opleiding zal zijn gehalveerd;

verzoekt de regering, te voorkomen dat als gevolg van de voorgenomen bezuinigingen korpsen tot en met 2015 minder mensen op straat kunnen brengen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Van Raak. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 147 (29628).

De heer **Van Raak** (SP): Wie gaat verantwoordelijkheid nemen voor de politie in Nederland? De Tweede Kamer moet dat doen, maar dat moeten ook de ondernemingsraden doen, dat moeten ook de vakbonden doen en dat moeten ook de politieagenten doen. Laat je horen. Zeg nee tegen deze bezuinigingen. Laat je horen. Mijn steun heb je. Deze bezuinigingen moeten wij stoppen.

De **voorzitter**: Misschien dat de heer Van Raak dit weekend een nieuw klokje kan kopen, want het zijne is echt kapot.

Mevrouw **Griffith** (VVD): Het mijne ook, voorzitter.

Voorzitter, wij hebben geen definitie van "operationele sterkte". Wel hebben wij de zekerheid van de minister dat de bezuinigingen niet ten koste zullen gaan van de operationele sterkte. Wij weten ook dat de uitkomsten van het onderzoek van geen enkele invloed zullen op de bezuinigingen. Daarnaast is volstrekt onduidelijk wat er gebeurt als blijkt dat de korpsen de bezuinigingen niet uit hun eigen begroting kunnen betalen. Daarom dien ik drie moties in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat onduidelijk is wat de daadwerkelijke gevolgen van de bezuinigingen zullen zijn voor de operationele politiestructuur;

verzoekt de regering, geen onomkeerbare maatregelen te nemen totdat de resultaten van het aangekondigde onderzoek gereed zijn en met de Kamer daarover is gedebatteerd,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Griffith. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 148 (29628).

Griffith

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat meer blauw op straat, recherche- en opsporingscapaciteit bij de politie gewenst is;

van mening dat de bezuinigingen bij de politie niet ten koste mogen gaan van het aantal operationeel inzetbare politiemensen;

verzoekt de regering, de middelen die vrijkomen door efficiënter werken en door de inzet van de financiële reserves van de politiekorpsen, niet te laten terugvloeien naar de schatkist, maar geoormd te herinvesteren in meer executief inzetbare agenten en rechercheurs,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Griffith. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 149 (29628).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat in probleemwijken en op het platteland politieposten worden gesloten en agenten dag en nacht hun werk moeten doen met een onverantwoord kleine bezetting;

van mening dat in deze gebieden meer blauw op straat, recherche- en opsporingscapaciteit gewenst is;

verzoekt de regering, te bevorderen dat voldoende politieposten en politiesterke in de probleemwijken, het platteland en de kleinere gemeenten aanwezig zijn,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Griffith. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 150 (29628).

De heer **Çörüz** (CDA): Voorzitter. Vele politiemannen en -vrouwen kijken naar dit debat. Ik denk dat wij recht moeten doen aan de wijze waarop zij zich inzetten, soms met gevaar voor eigen leven. Politiemensen hebben recht op duidelijkheid. Er zijn eerste stappen gezet in het verkrijgen van die duidelijkheid, maar wij zijn er nog niet. Wij zijn benieuwd wat er morgen uit zal komen. Ik vind het te waarderen dat de minister de verantwoordelijkheid heeft genomen om er met de korpsbeheerders uit te komen. Dat moet volgens mij gebeuren. Mijn fractie zal de minister kritisch volgen, opdat hetgeen wij hebben

gesteld – nadrukkelijk niet snijden in het blauw, nadrukkelijk meer blauw en nadrukkelijk meer recherche – gehaald wordt. Die 25% moeten wij halen en daar spelen “de blauwen” een belangrijke rol in.

Mocht het resultaat zijn dat de aantallen niet meer, maar minder worden, zal ik als eerste weer hier staan.

De heer **Brinkman** (PVV): Voorzitter. Deze minister leeft in een droomwereld. Zij heeft namelijk de illusie dat zij morgen dit akkoord erdoor kan krijgen bij de Raad van Korpsbeheerders. Ik geloof daar helemaal niets van. Ik weet dat er in die raad heel verstandige mensen zitten. Vanavond blijkt dat de minister probeert de korpsbeheerders een loer te draaien. Hier is gewoon sprake van dwaling. De korpsbeheerders gaan er namelijk van uit dat zij met het normkostenonderzoek nog onder de bezuinigingen van de minister uit kunnen komen. De minister heeft echter al gezegd: wat er ook gebeurt, de bezuinigingen gaan door, ook al zal het kostenonderzoek uitwijzen dat dit wel ten koste gaat van de personele sterkte, het blauw op straat en de recherche. Ik doe via de minister een dringend beroep op de korpsbeheerders om wijs te zijn en dit faliekant van tafel te schuiven.

De minister weet niet hoe het precies zit met die 400 mln. Ik had daar een bepaalde visie op. Volgens mij klopte het niet helemaal en het was naar mijn mening terecht dat de heer Çörüz daarover begon. Graag hoor ik duidelijk hoe het zit met die constructie, want als het klopt wat de minister zegt, betekent dat een extra bezuiniging van 400 mln. De korpsen hebben de desbetreffende panden namelijk al; zij hebben dat eigen vermogen al. De minister pakt hen dat af. Zij biedt de korpsen de rente aan, maar zij geeft er kennelijk niets voor terug. Hoe zit dat precies?

In een brief van de minister is er sprake van een interne notitie van de Raad van Hoofdcommissarissen. Ik heb om openbaarheid van die interne notitie gevraagd, omdat ik weet dat in die notitie klip-en-klaar staat waarom de Raad van Hoofdcommissarissen denkt dat de bezuinigingen wel degelijk gevolgen hebben voor de personele sterkte. De minister heeft echter aangegeven niet bereid te zijn die interne notitie openbaar te maken, omdat die intern is. Ik vind dat de minister die notitie dan ook niet moet noemen in een brief. Overigens zijn er meer notities, van allerlei andere instanties, die de Kamer wel te zien krijgt als het de minister welgevallig is. Om die reden dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat meermaals de Raad van Hoofdcommissarissen in de pers duidelijk heeft gemaakt dat er een interne notitie bestaat, waarin melding wordt gemaakt van de verwachte gevolgen van de bezuinigingen;

verzoekt de regering, bij de Raad van Hoofdcommissarissen aan te dringen op openbaarheid van de notitie van deze Raad betreffende de bezuinigingen,

Brinkman

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Brinkman, Van Raak en Verdonk. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 151 (29628).

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Voorzitter. Voor mij ligt het onderhandelingsakkoord. Daarin staat heel duidelijk dat het gezamenlijk doel is om te voorkomen dat de bezuinigingen ten koste gaan van het aantal operationeel inzetbare politiemensen. De minister stelt dat zij niet verwacht dat daarmee problemen zullen zijn. De korpsbeheerders hebben een andere mening. Daarom staat in dit akkoord: het onderzoek moet uitwijzen of de operationele sterkte ook op langere termijn kan worden gegarandeerd. Dat lijkt mij toch echt een voorbehoud te zijn. De minister zegt: nee, dit is geen overeenkomst onder voorwaarden, maar een definitieve overeenkomst. Ik probeerde op dit punt duidelijkheid en helderheid te krijgen, maar ik ben totaal in verwarring geraakt door de antwoorden van de minister. Is dit een overeenkomst onder voorwaarden of een definitieve overeenkomst? Als het laatste het geval is, begrijp ik dat het op de begroting terechtkomt. Als dit echter een voorwaardelijke overeenkomst is, begrijp ik niet waarom dit op de begroting terechtkomt. Als uit de resultaten van het onderzoek immers blijkt dat er minder blauw op straat zal zijn en er minder rechercheurs zullen zijn, zal de minister de bezuinigingen moeten terugdraaien. Als dat het geval is, wordt er nu een mooi beeld voor Prinsjesdag geschetst. De minister heeft kennelijk tijd gekocht.

Ten slotte het volgende. Er is 40 mln. per jaar beschikbaar. Dat geld zou van het ministerie van Financiën moeten komen. Dat komt uiteraard nog niet op de begroting terecht, want dat is voor straks. Er moet echter wel rente worden betaald. Deze constructie is mij al helemaal niet duidelijk.

Mevrouw **Azough** (GroenLinks): Voorzitter. De financiële constructie waarover de minister het heeft, klinkt mij geweldig in de oren. Kunnen wij die niet overal toepassen? Het gaat om afromen terwijl het ons niets kost. Laten wij deze constructie niet alleen op ministeries en bij andere overheden toepassen, maar alsjeblieft ook bij alle Nederlandse burgers. Ik begrijp wel waarom de minister met weinig details komt, want het klinkt mij ook onduidelijk in de oren.

De CDA-fractie en de fractie van de PvdA zetten een ontluisterend beeld neer. De fractie van de PvdA zegt wel dat er geen enkele man of vrouw in blauw minder op straat moet zijn, maar na een negatief kostenonderzoek wil de fractie opnieuw in debat gaan met de minister. Ring! Dat is een fout antwoord. Als mevrouw Kuiken het echt zou menen, had zij geantwoord: dan gaan de bezuinigingen op deze manier niet door. Duidelijk is dat de draai nu al is ingezet. Daarom is de motie-Van Raak meeondertekend. Nu trekt echter ook de minister een rookgordijn op. Als het normonderzoek slecht uitpakt, weet zij niet of en hoe zij de politiesterkte op peil kan houden. Zij stelde eerder dat zij haar hand in het vuur durfde te steken voor deze belofte, maar vanavond trekt

zij die hand met veel poespas en hocus pocus weer terug.

Ik hoop van harte dat de korpsbeheerders weten waarmee zij bezig zijn. De voorwaarde blijkt niets voor te stellen, maar ook het kostenonderzoek stelt weinig voor. Wat betekent dit voor de korpsbeheerders, maar vooral ook voor de korpschefs? Ik hoop dat zij weten wat zij doen voordat zij zichzelf, maar vooral de korpsen en de agenten, als makke lammetjes naar de slachtbank leiden.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Voorzitter. Ik was in mijn eerste termijn al heel helder. Het uitgangspunt van de fractie van de PvdA was, is en blijft: niet minder agenten op straat of minder rechercheurs in de opsporing. Bij de uitwerking van het akkoord zullen wij dat uitgangspunt continu in de gaten houden. Wij zijn blij dat de minister en de korpsbeheerders samen de schouders eronder zetten om dit nu mogelijk te maken. Het zal niet altijd gemakkelijk zijn. Dit getuigt van lef en moed. Wij wensen hen daarbij heel veel succes.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Voorzitter. De burgers van Nederland worden weer eens voor de gek gehouden. Politieagenten zijn het slachtoffer van een politiek spel, een spel rond de definitie van "operationele sterkte". Wat een lachertje. Wij weten allang wat de operationele sterkte is. Zeker de korpsbeheerders en de korpschefs weten dat heel goed. Die operationele man en vrouw weten ook heel goed dat ze operationeel zijn als zij de rommel van onze samenleving weer moeten opruimen. Het CDA en de PvdA staan hier vandaag schijnheilig te betogen en met de vuist op de lessenaar te slaan dat er meer blauw op straat moet komen, maar gaan intussen akkoord met een non-onderzoek en minder geld voor de politie.

De bezuinigingen gaan dus gewoon door. Ik hop van harte dat de korpsbeheerders morgen vasthouden aan het voorbehoud, want zij staan wel voor hun mensen en dat kun je niet zeggen van deze minister.

De heer **Van der Staaij** (SGP): Voorzitter. Ik dank de minister voor de beantwoording, maar het zal niet verbazen dat ik de uitkomst toch onbevredigend vind, ook omdat we spreken over een akkoord waarvan we de details nog niet kennen en dat ook nog niet definitief is. Dat geeft een wat merkwaardig karakter aan dit debat.

Een ding is echter zeker: de bezuinigingen moeten doorgaan. Er is in ieder geval helderheid gekomen dat de minister en de coalitiepartijen uiteindelijk daaraan hun steun geven. Er wordt wel bij gezegd dat de operationele sterkte op peil moet blijven. Dat horen we steeds meer. Het blijft echter nog boven de markt hangen hoe dat kan met deze grote bezuinigingen. De vraag is ook hoe we motivatie van politiemensen op peil houden. Dat lijkt me met het vervolg van deze bezuinigingsslag ook nog wel een afzonderlijk aandachtspunt.

Wat is nu eigenlijk precies de betekenis van het akkoord? Niet dat de bezuinigingen te realiseren zijn zonder dat de operationele capaciteit wordt aangetast, want er is een vitaal voorbehoud gemaakt. Kennelijk is

Van der Staaij

de betekenis alleen dat als het allemaal gewoon doorgaat, de pijn wordt verdeeld volgens het overeengekomen lijstje. Hoe gaat het echter verder met het idee om meer politiezorg dichterbij de burger te brengen? Hoe gaat het verder met het kunnen vrij spelen van meer capaciteit voor belangrijke onderwerpen zoals we die gisteren nog bespraken met de minister van Justitie, bijvoorbeeld de aanpak van kinderpornografie waarvan werd gezegd dat daar een groot capaciteitsprobleem ligt? Daarover blijft helaas voluit zorg bestaan bij de SGP-fractie.

□

Minister **Ter Horst**: Voorzitter. Ik zal mij beperken tot het bespreken van de moties op een enkel opmerking daarnaast na.

De heer Van Raak heeft een motie ingediend waarin hij de regering verzoekt om de voorgenomen bezuiniging te bevriezen tot de resultaten van het onderzoek bekend zijn. Ik moet aanneming van deze motie ontraden. De begroting van 2010 is de begroting van 2010. Als de Kamer van mening is dat deze bezuiniging niet moet worden gerealiseerd kan dan dat, maar dan moet de Kamer met een voorstel komen hoe het dan wel moet gebeuren. Waar de heer Van Raak zegt dat ik mijn verantwoordelijkheid niet neem, ben ik vooralsnog de enige die haar verantwoordelijkheid neemt. Als de heer Van Raak zijn verantwoordelijkheid wil nemen om te doen wat hij zegt, namelijk tegen deze bezuiniging zijn, dan is het ook zijn verantwoordelijkheid om met alternatieve voorstellen te komen waarbij niet wordt bezuinigd op de politie maar kennelijk op andere dingen. Ik ontraad dus aanneming van deze motie.

Dan kom ik op de motie van de heer Van Raak waarin hij de regering verzoekt om voor de begrotingsbehandeling een definitie te geven van "operationele sterkte". Ik zeg nog maar een keer dat we uiteraard allemaal kunnen bedenken wat operationele sterkte is. Ik merk echter dat er in politieland verschillende definities van bestaan. Daar willen we van af, omdat we anders niet kunnen monitoren hoe het met de operationele sterkte gaat. Ik denk niet dat we daar heel erg lang voor nodig hebben. Uiteraard ben ik bereid om dit onderzoek zo snel mogelijk te doen, daartoe hoef ik niet per motie te worden opgeroepen. Ik kan niet met zekerheid zeggen of het voor de begrotingsbehandeling klaar zal zijn, dus wat dat betreft moet ik aanneming van deze motie ontraden. Ik zeg echter wel toe dat ik het zo snel mogelijk zal doen, want dat wil ik zelf ook.

Dan kom ik op de motie van de heer Van Raak waarin hij de regering verzoekt om te voorkomen dat deze kabinetsperiode als gevolg van bezuinigingen politiebureaus en politieposten moeten sluiten. De Kamer weet dat het al dan niet sluiten van politieposten een verantwoordelijkheid is van de regionale politie en niet van de minister. Dat is alleen al de reden dat ik aanneming van deze motie ontraad.

Dan is er een motie ingediend door de heer Van Raak waarin hij de regering verzoekt om te voorkomen dat als gevolg van de voorgenomen bezuinigingen korpsen tot en met 2015 minder mensen op straat brengen. Ik weet niet precies waarom de heer Van Raak doelt op 2015. De Kamer moet uiteraard zelf beslissen wat ze met de motie doet, maar ik heb gezegd dat mijn uitgangspunt is – daar zal ik ook op sturen – dat als gevolg van deze operatie er

niet minder operationele mensen bij de politie zullen zijn dan nu het geval is.

Mevrouw Griffith verzoekt in haar motie op stuk nr. 148 de regering geen onomkeerbare maatregelen te nemen totdat de resultaten van het aangekondigde onderzoek gereed zijn. Ik heb al aangegeven dat dit niet kan, want de begroting voor 2010 wordt aanstaande dinsdag gepresenteerd. Als de Kamer van mening is dat het anders moet, zie ik met belangstelling een amendement tegemoet.

Mevrouw Griffith verzoekt in haar motie op stuk nr. 149 de regering om de middelen die vrijkomen door efficiënter werken en door de inzet van de financiële reserves van de politiekorpsen, niet te laten terugvloeien naar de schatkist, maar geoormerkt te herinvesteren in meer executief inzetbare agenten en rechercheurs. Voor een groot deel gebeurt dat natuurlijk ook. Het is niet zo dat al het geld dat we vrijmaken, in de schatkist vloeit. Absoluut niet. We moeten echter wel een problematiek oplossen, maar dat is een problematiek bij de politie zelf. Die 80 mln. die we voor de cao-problematiek moeten vrijmaken, gaat niet naar de schatkist, maar naar de politie zelf om de cao te kunnen betalen. Wat in de motie staat, gebeurt dus al, tenzij mevrouw Griffith van mening is dat het iets anders is. In dat geval moet ik de motie ontraden.

In haar motie op stuk nr. 150 verzoekt mevrouw Griffith de regering om te bevorderen dat voldoende politieposten en politiesterke in de probleemwijken, het platteland en de kleinere gemeenten aanwezig zijn. Deze motie lijkt erg op die van de heer Van Raak. Ik moet de motie ontraden, alleen al om het feit dat het de verantwoordelijkheid is van regionale colleges en driehoeken om dat te beslissen.

In de motie-Brinkman c.s. wordt de regering verzocht om bij de Raad van Hoofdd commissarissen aan te dringen op openbaarheid van de notitie van de raad. Ik krijg de indruk dat de Kamer allerlei stukken al heel snel heeft. Ik heb de Kamer geschreven dat ik het niet als mijn rol zie om de Kamer notities die niet aan mij zijn gestuurd, openbaar te maken. Het lijkt mij trouwens ook helemaal niet beleefd om dat te doen. Ik moet aanneming van de motie ontraden.

De heer **Çörüz** (CDA): Ik heb niet gehoord wat de minister adviseert over de vierde en vijfde motie.

Minister **Ter Horst**: Ik heb beide moties ontraden. Van de vierde motie heb ik aangegeven dat mijn inzet is dat bij deze operatie niet minder mensen op straat komen. Als dat hetzelfde is wat de heer Van Raak bedoelt, is de motie overbodig en kan ze alleen om die reden al worden ontraden. Van de vijfde motie heb ik gezegd dat die dezelfde strekking heeft als de motie van de heer Van Raak. Wij moeten nu een beslissing nemen over de begroting voor 2010. Er zou een gat in de begroting komen als ik zou zeggen: prima, daar wachten we mee. U begrijpt dat ik de Kamer echt moet ontraden dit te doen.

Een aantal vragen van de Kamer betreffen de 400 mln. Ik heb al gezegd dat het een vrij technische operatie is. Ik denk dat het verstandig is dat we maar even op papier zetten wat die operatie precies inhoudt. Nogmaals, waar ik dacht dat mevrouw Griffith begon over de gang die ik moest maken naar de minister van Financiën om daar aan te kloppen voor geld, is het juist de minister van

Ter Horst

Financiën die via deze regeling rond de hypotheekverstrekking een bedrag ter beschikking stelt van de politie.

De heer Van der Staaij heeft een interessante opmerking gemaakt. Als hij het onderhandelingsakkoord leest, zal hij daarin ook lezen dat er geld en formatie tegenover moet staan als er extra taken bijkomen bij de politie. Wij krijgen langzamerhand de neiging – het kabinet, de Kamer of de samenleving – om nieuwe taken bij de politie neer te leggen en net te doen of de politie al die nieuwe taken er zomaar met de huidige formatie bij kan doen. Dat is dus niet het geval. Waar dat in het verleden misschien nog wel kon, ben ik in ieder geval tot de conclusie gekomen dat zij er extra mensen en geld bij moet hebben als wij menen dat de politie er nieuwe taken bij moet krijgen, analoog aan wat we bij gemeenten altijd doen. Dat is ook in het onderhandelingsakkoord terug te vinden. Dat lijkt mij dan een heel redelijke verhouding die wij dan tot de politie hebben. Wij hebben ongetwijfeld nog een mogelijkheid om nog een andere keer over het onderhandelingsakkoord te spreken.

Mevrouw **Griffith** (VVD): De minister zei over mijn motie op stuk nr. 6 dat het geld al terugvloeit naar de politie en dat het niet naar de schatkist moet gaan. Bij het woord "schatkist" gaat er al een belletje rinkelen. Ik hoopte dat het geld zou terugvloeien naar de politie, dat het geormerkt wordt voor politiesterkte. Daar zit het verschil in en daarom begon ik de discussie over de vacatures. Tot nu toe wordt het geld niet expliciet geormerkt voor de sterkte. Dat is wat hier extra gevraagd wordt.

Minister **Ter Horst**: Dat begrijp ik, maar ik wil dat toch ontraden. In mijn bijdrage heb ik meer dan eens gezegd dat deze operatie minder bedrijfsvoering en meer operationele taken behelst. Dat is in feite wat mevrouw Griffith vraagt. Zij gebruikt de term "oormerken" en dat wil ik niet, want dat betekent dat we weer een aparte regel gaan opleggen aan de politie. Het is echter dezelfde beweging die ik voorstel, namelijk minder mensen in de bedrijfsvoering en meer mensen in de executieve taken. Daarmee gebruik ik dezelfde terminologie als mevrouw Griffith in feite gebruikt.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik dank de minister voor de beantwoording in tweede termijn. Vanwege de nauwe betrokkenheid van dit onderwerp bij de debatten van volgende week stel ik voor om de ingediende moties aanstaande donderdagavond in stemming te brengen tegelijk met hetgeen rond de algemene politieke beschouwingen in stemming wordt gebracht.

Daartoe wordt besloten.

Sluiting 23.36 uur

□

Lijst van ingekomen stukken, met de door de Voorzitter ter zake gedane voorstellen:

□

De volgende brieven

Communicatieproblemen bij grootschalig optreden - 25124-59
minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Horst ter G. - 7 september 2009
Rondgezonden en gepubliceerd

Voortgangsrapportage project commissies verplichte ggz - 25763-24
minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Klink A. - 4 september 2009
Rondgezonden en gepubliceerd

Voortgangsrapportage Toerismebrief - 26419-37
staatssecretaris van Economische Zaken, Heemskerk F. - 7 september 2009
Rondgezonden en gepubliceerd

Rapport "Overlast en Verloedering Ontleuteld" van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) - 28684-239
minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Horst ter G. - 7 september 2009
Rondgezonden en gepubliceerd

Informatie voor het debat over de bezuinigingen bij de Nederlandse politie - 29628-143
minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Horst ter G. - 9 september 2009
Rondgezonden en gepubliceerd

Standpunt A4 Delft-Schiedam - 30561-16
minister van Verkeer en Waterstaat, Eurlings C.M.P.S - 3 september 2009
Rondgezonden en gepubliceerd

A4 Delft-Schiedam (context van dit besluit, in relatie tot het brede pakket van maatregelen op het gebied van mobiliteit in de regio) - 30561-17
minister van Verkeer en Waterstaat, Eurlings C.M.P.S - 3 september 2009
Rondgezonden en gepubliceerd

Verslag van een schriftelijk overleg over sharierechtbanken - 31700-VI-160
minister van Justitie, Hirsch Ballin E.M.H. - 1 september 2009
Rondgezonden en gepubliceerd

Beantwoording vragen commissie VW inzake overgangsbepalingen ADN(R) binnenvaartvloot - 31700-XII-79
staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, Huizinga-Heringa J.C. - 2 september 2009
Rondgezonden en gepubliceerd

Reactie op verzoek van de commissie voor Verkeer en Waterstaat om de schriftelijke vragen van Roemer en Van Velzen over uitzettingen met behulp van chartermaatschappijen te beantwoorden voor 4 september voor